

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	9
1.1 Aanleiding	9
1.2 Plangebied	10
1.3 Geldende bestemmingsplannen	10
1.4 Planvorm	11
1.5 Opzet	12
2. BESCHRIJVING VAN HET PLAN	13
2.1 Ontstaansgeschiedenis	13
2.2 Ruimtelijke structuur	14
2.3 Ruimtelijke kwaliteitsparagraaf	17
2.4 Functionele structuur	18
3. RUIMTELIJK BELEID	20
3.1 Rijksbeleid	20
3.2 Provinciaal beleid	21
3.3 Regionaal beleid	24
3.4 Gemeentelijk beleid	27
4. PLANOLOGISCHE RANDVOORWAARDEN	36
4.1 Archeologie	36
4.2 Bedrijven en milieuzonering	39
4.3 Bodem	40
4.4 Ecologie	41
4.5 Externe veiligheid	42
4.6 Geluid	49
4.7 Luchtkwaliteit	50
4.8 Water	52
5. JURIDISCHE OPZET	54
5.1 Algemeen	54
5.2 Regels	55

6. PROCEDURE

60

- 6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid
- 6.2 Economische uitvoerbaarheid

60
61

Bijlagen bij de toelichting:

Beeldkwaliteitscriteria

lijst karakteristieke panden

Nota inspraak en overleg

Verslag van de informatie en inspraakavond

Wateradvies

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voorliggende bestemmingsplan is opgesteld voor het dorp Kollum, met uitzondering van de kern (centrum) van het dorp. De geldende bestemmingsplannen zijn (deels) meer dan tien jaar oud. Actualisering van de geldende bestemmingsplannen is wenselijk en noodzakelijk, gelet op de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De verschillende geldende bestemmingsplannen worden verwerkt tot één bestemmingsplan voor het gehele plangebied. Uitgangspunt is te beschikken over een goed leesbaar, praktisch hanteerbaar en handhaafbaar bestemmingsplan. Het bestemmingsplan brengt de huidige situatie in beeld. Het is daarmee een bestemming van hetgeen reeds planologisch is geregeld.

Globale begrenzing plangebied

1.2 Plangebied

Het plangebied bestaat uit het hele dorp Kollum, met uitzondering van het centrum. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Dwarsried in het noorden, het Kollumerkanaal en bedrijventerrein Jumaheerd in het oosten, de Stroobosser Trekvaart in het zuiden en de woonwijk Westenstein in het westen. De buiten het plangebied vallende dorpskern wordt grofweg begrensd door de Voorstraat en Tsjerk Hiddesstraat met aanliggende bebouwing, de Tochmalaan/Willem Loréweg, met uitzondering van de woonbuurt Meckama, en de Hessesingel. Op de afbeelding op de vorige pagina is het plangebied globaal weergegeven.

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Het voorliggende bestemmingsplan bevat de juridisch-planologische regeling voor Kollum Dorp. De bestemmingsplannen die, geheel of gedeeltelijk, worden herzien zijn:

- Kollum Dorp (vastgesteld 17 mei 2001, goedgekeurd 20 mei 2003);
- Kollum Kom (vastgesteld 1 juli 1982, goedgekeurd 8 augustus 1983);
- Jachthaven Kollum 2010 (vastgesteld 14 april 2011);
- Kollum Oliemolensingel (vastgesteld 13-09-2007, goedgekeurd 15-11-2007);
- Kollum Dorp partiële herziening Eyso de Wendtstraat 66 vastgesteld 22 februari 2007, goedgekeurd 19 april 2007);
- Bedrijvenpark Jumaheerd (vastgesteld 15-6-2000, goedgekeurd d.d. 21-09-2000);
- Kollum Oliemolen (vastgesteld 6 juni 1996, goedgekeurd 5 december 1996);
- Kollum Dorp plan van uitwerking Kollum Waterlelie (vastgesteld 14 oktober 2003, goedgekeurd 26 augustus 2003);
- Kollum Westenstein (vastgesteld 6 juni 1996, goedgekeurd 10 december 1996);
- Kollum Westenstein herziening ex artikel 30 WRO (vastgesteld 15 juni 2000, goedgekeurd 11 september 2000)
- Kollum Dorp plan van uitwerking Uitwerkingsgebied VI (vastgesteld 9 december 2008, goedgekeurd 24 februari 2009);
- Kollum Dorp plan van uitwerking gebied UW 1 (Tollingaweg 1) ex artikel 11 WRO (goedgekeurd 25 augustus 2004);
- Kollum Zuidoost (vastgesteld 14 april 2011);
- Dwarsried (vastgesteld 22 april 2010);
- Facetbestemmingsplan ondergeschikte bebouwing woonbestemmingen (vastgesteld 22 mei 2007);
- Facetbestemmingsplan bouwregels bouwwerken, geen gebouwen zijnde (vastgesteld 22 april 2010).

1.4 Planvorm

Met dit bestemmingsplan wordt voorzien in een uniforme juridisch-planologische regeling voor het dorp Kollum, met uitzondering van het centrum. Het bestemmingsplan is in lijn met de overige bestemmingsplannen van de gemeente Kollumerland.

Consolideren

Het bestemmingsplan Kollum Dorp heeft hoofdzakelijk een conserverend karakter. De rechten en plichten uit de huidige bestemmingen zijn geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de huidige wet- en regelgeving. De uitgangspunten uit het meest recente ruimtelijk beleid van Rijk, provincie, regio en de gemeente zijn daarin meegenomen. Tevens zijn de wijzigingen, vrijstellingen en ontheffingen die sinds de vaststelling van de thans geldende bestemmingsplannen hebben plaatsgevonden in het voorliggende bestemmingsplan opgenomen. De rechten die grondgebruikers kunnen ontlenen aan het voorgaande bestemmingsplan worden in dit voorliggende bestemmingsplan gerespecteerd.

Mogelijke ontwikkelingen

Voor een klein deel heeft het plan ook een ontwikkelingsgericht karakter. Aan het plangebied zijn enkele wijzigingsbevoegdheden toegekend. Met deze wijzigingsbevoegdheden kunnen bijvoorbeeld woningen en natuur mogelijk worden gemaakt. De wijzigingsbevoegdheden zijn opgenomen voor de agrarische gronden bij het bedrijventerreinen Dwarsried (watersportgebonden), de vrijkomende maatschappelijke voorzieningen en de herstructureringslocaties aan de Gysbert Japicxstrjitte en rondom de Wilhelminastraat.

- *agrarische gronden bij het bedrijventerreinen Dwarsried;*
Ten oosten van het bedrijventerrein “Dwarsried” zijn agrarische gronden gelegen. In een toekomstige situatie kunnen deze gronden worden ontwikkeld naar natuurgebied.
- *de maatschappelijke voorzieningen;*
Voor eventueel vrijkomende maatschappelijke voorzieningen in het plangebied is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen zodat in de toekomst kan worden voorzien in een passende herbestemming.
- *herstructureringslocatie aan de Gysbert Japicxstrjitte;*
Aan de Gysbert Japicxstrjitte zijn verouderde woningen gelegen. In een toekomstige situatie kan dit gebied plaats bieden aan vervangende woningbouw in de vorm van grondgebonden of gestapelde woningen.
 - *herstructureringslocatie rondom de Wilhelminastraat.*
In een toekomstige situatie kan dit braakliggend terrein plaats bieden aan vervangende woningbouw in de vorm van grondgebonden of gestapelde woningen.

1.5 Opzet

In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens uitsluitend ingegaan op de relevante ruimtelijke beleidskaders. De planologische randvoorwaarden komen in hoofdstuk 4 aan bod waarop in hoofdstuk 5 de juridische vertaalslag van de ruimtelijke keuzes in de planregels en de bijbehorende verbeelding wordt toegelicht. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de (economische) uitvoerbaarheid van het plan en de bijbehorende procedure.

2. BESCHRIJVING VAN HET PLAN

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het dorp Kollum is ontstaan in de achtste eeuw vanuit de nederzetting Colheim, later ook wel Kollumerterp genoemd. Sinds die tijd vormt Kollum de hoofdplaats van Kollumerland.

Van oorsprong is Kollum een wegdoorp, ontstaan op de rand van een zandplateau. Door de rechtstreekse verbinding via vaarwater met de kust fungeerde Kollum in die tijd als havenplaats. In de 16e eeuw groeide Kollum uit van kleine nederzetting tot volwaardig dorp en nam het inwoneraantal snel toe. Ook de komst van instellingen zoals een waag, een gasthuis en een Latijnse school hebben bijgedragen aan de rijke geschiedenis en het karakter van het dorp.

Hoewel altijd een dorp gebleven, heeft Kollum tot op de dag van vandaag een klein-stedelijk karakter en uitstraling. De kleinstedelijke uitstraling komt sterk tot uitdrukking in de Voorstraat, het historische centrum van het dorp. Het kruis van de Voorstraat en de Zijlsterried is in 1979 dan ook aangewezen als beschermd dorpsgezicht.

Ontwikkeling van Kollum

2.2 Ruimtelijke structuur

De ruimtelijke structuur van Kollum kenmerkt zich in het algemeen door een vrij ruime opzet en een veelheid aan groen. Het dorp bestaat vrijwel geheel uit laagbouw. De verschillende woonbuurten vertonen de kenmerken van de tijd waarin ze ontwikkeld zijn.

In het ruimtelijke beeld is een duidelijk onderscheid te maken tussen de oorspronkelijke bebouwingslinten in het centrum en het stedenbouwkundig patroon van de woon- en werkgebieden die in de naoorlogse periode zijn ontwikkeld.

uitlopers bebouwingslinten
centrum

Zoals eerder aangegeven valt het centrum van Kollum buiten het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan. Uitlopers van het oude bebouwingslint aan de Voorstraat liggen echter wel in het plangebied.

Een belangrijk ruimtelijk kenmerk van het lint is dat vanuit het hart van het dorp naar buiten toe de bebouwingswanden meer open worden. In het plangebied is dit goed zichtbaar aan de bebouwing ten zuiden van de Voorstraat en ten oosten van de Gysbert Japicxstrjitte. De bebouwing verandert hier van een gesloten bebouwingswand met individuele panden in een duidelijke rooilijn, vanaf de Oliemolensingel, naar vrijstaande panden met een verspringende rooilijn.

Min of meer gesloten bebouwingswanden zijn in het plangebied verder te vinden aan de Eskesstraat, het Gasthuisstraatje en de Putstraat. Het bebouwingspatroon wordt hier zo nu en dan onderbroken door open terrein of achterontsluiting.

De bebouwing aan de hierboven genoemde straten bestaat hoofdzakelijk uit één bouwlaag met kap en, verder uit het hart van het dorp, twee bouwlagen met kap.

woongebieden

De verschillende kwadranten in het kruis van de Voorstraat en het Zijlsterried zijn in de loop van de tijd, maar vooral vanaf de tweede helft van de twintigste eeuw, ingevuld met voornamelijk woongebieden. Het ruimtelijke beeld wordt bepaald door de rationele opzet van de infrastructuur en de bebouwing, zoals die gewoon is bij de naoorlogse planmatige uitbreidingen.

Rijwoningen zijn voornamelijk te vinden in het zuidwesten van de wijk Vosselanden, in het gebied tussen de Tochmalaan, Gerrit Bleekerstraat en Tsjerk Hiddesstraat en tussen de Zijlsterried en de Gysbert Japicxstrjitte. De bebouwing bestaat hier uit twee bouwlagen met een kap. Voor het overige bestaat de bebouwing voor een groot deel uit twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen van één bouwlaag met kap op vaak relatief grote kavels.

bedrijventerreinen	Kollum heeft diverse bedrijventerreinen. Direct ten noordoosten van de dorpskern bevindt zich het bedrijventerrein Meester Andreaestraat/Willem Loréweg. Hoewel dit bedrijventerrein deels buiten het plangebied ligt, vormt het wel een belangrijk element in de ruimtelijke structuur van het dorp. Ten oosten van het Kollumerkanaal liggen de bedrijventerreinen Jumaheerd en Dwarsried. De inrichting van de terreinen is divers doordat ruimte is geboden aan zowel kleinere als grotere kavels. Groenzones langs de randen van het terrein zorgen voor een overgang naar het omliggende landschap.
verkeer	Historisch gezien is de Voorstraat de belangrijkste straat van Kollum. De functie van doorgaande hoofdweg is heden ten dage overgenomen door de Van Limburgstirumweg/Tochmalaan/Willem Loréweg. Deze weg sluit ten westen en noorden van het dorp aan op de provinciale weg N358, de Lauwersmeerweg.
groen en water	De waterlopen en groengebieden vormen tot slot belangrijke kenmerken van de ruimtelijke structuur van Kollum. De belangrijkste waterlopen betreffen de Dwarsried en Stroobosser Trekvaart, in respectievelijk het uiterste noorden en zuiden van het plangebied, de Zijlsterried met jachthaven en het Kollumerkanaal. Verspreid over het plangebied bevinden zich diverse groengebieden. De grotere aaneengesloten groengebieden liggen met name in het zuidwesten van het dorp; hier bevinden zich onder meer sportvelden, het Wilhelminapark, het Witwaterbos en een hertenkamp.
ontwikkelingen	Dit plan gaat uit van het handhaven van de bestaande ruimtelijke structuur. Dit betekent het handhaven van de bebouwingsstructuur. Het voorliggende plan maakt op twee locaties (gebied Julianastraat en het gebied Simke Kloostermanstrjitte/Tjibbe Geartsstrjitte) vervangende woningbouw mogelijk middels een wijzigingsbevoegdheid (inbreidingslocatie). Op grond van provinciale regelgeving is het voor nieuwe ontwikkelingen nodig dat er contingent beschikbaar is. Voor de inbreidingslocaties, door middel van een wijzigingsbevoegdheid, zal daarom woningcontingent beschikbaar moeten worden gemaakt, zodat kan worden voldaan aan de regionale woningbouwafspraken die met de provincie gemaakt zijn.
cultuurhistorische waarden	Cultureel erfgoed bestaat uit archeologische, historisch (steden)bouwkundige en historisch-geografische aspecten. De archeologische waarden worden beschreven in hoofdstuk 4. Zoals eerder in dit hoofdstuk genoemd, kent een deel van Kollum een beschermd dorpsgezicht. Dit beschermd dorpsgezicht valt echter buiten voorliggend bestemmingsplan en is volledig opgenomen in het bestemmingsplan Kollum Centrum. Op de volgende afbeelding zijn de grenzen van het beschermd dorpsgezicht weergegeven.

Begrenzing beschermd dorpsgezicht

monumenten

De gemeente Kollumerland c.a. heeft geen gemeentelijke of provinciale monumenten. De volgende Rijksmonumenten zijn in het plangebied gelegen:

- villa Westenstein (Van Limburg Stirumweg 18);
- woonhuis (van Limburg Stirumweg 2);
- dokterswoning (Voorstraat 5);
- Oosterkerk (Oostenburgstraat 1).

Binnen het plangebied Kollum Centrum zijn 25 rijksmonumenten gelegen, 19 van de 25 rijksmonumenten liggen aan de Voorstraat (buiten plangebied). Zes rijksmonumenten horen bij hetzelfde complex, namelijk de historische buitenplaats, inclusief tuin, hekwerk en beelden van de Philippusfenne, de notariswoning aan de Voorstraat 87 (buiten plangebied).

Voor de Rijksmonumenten is geen regeling in het bestemmingsplan gemaakt, omdat los hiervan het wettelijk kader voor de bescherming van rijksmonumenten, de Monumentenwet is.

Inventarisatie beeld- en structuurbepalende panden

De gemeente Kollumerland c.a. heeft een inventarisatie van beeld- en structuurbepalende panden binnen de gemeente opgesteld. De

inventarisatie wordt onderdeel van de nieuwe Welstandnota. In de inventarisatie worden alle bijzondere panden van de gemeente opgenomen. De inventarisatie is als bijlage bij de toelichting van dit bestemmingsplan opgenomen. Voor de beeld- en structuurbepalende panden is geen regeling opgenomen omdat deze onderdeel van de nieuwe Welstandnota wordt.

2.3 Ruimtelijke kwaliteitsparagraaf

In het Streekplan Fryslân 2007 geeft de provincie aan dat zij ter verhoging van de ruimtelijke kwaliteit het van belang vindt dat gemeenten in bestemmingsplannen voor uitbreidingslocaties en voor het buitengebied een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf opnemen. Ook vindt de provincie het wenselijk dat voor ontwikkelingen in bestaand bebouwd gebied met grote ruimtelijke gevolgen in bestemmingsplannen een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf wordt opgenomen. Met een dergelijke ruimtelijke kwaliteitsparagraaf laat de gemeente zien hoe in het bestemmingsplan aandacht is besteed aan de verhoging van de ruimtelijke kwaliteit.

Het voorliggende bestemmingsplan is grotendeels een beheersplan voor de bebouwde kom van Kollum met uitzondering van het centrum. Van nieuwe uitbreidingslocaties is in dit plan geen sprake. Ook is het plangebied geen onderdeel van het buitengebied. In het voorliggende bestemmingsplan zijn daarentegen wel wijzigingsbevoegdheden opgenomen ten behoeve van het realiseren van woningbouw (herstructurering). De uitstraling van de woningbouwlocaties (inbreidingslocaties) zal aansluiten op de omgeving en daardoor slechts marginaal veranderen. Het opnemen van een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf ten aanzien hiervan in het voorliggende bestemmingsplan is nog niet noodzakelijk. Hier zal aandacht aan besteed worden bij de eventuele verdere uitwerking van de plannen. De gronden van Kollum-Westenstein zijn ook in het plan opgenomen. De bebouwingsmogelijkheden voor Westenstein vinden zijn grondslag in de thans geldende bestemmingsplannen. Per bouwvlak is aangegeven hoeveel woningen er mogen worden gebouwd. Voor de locatie Westenstein fase 2 en 3 zijn nu tot 2020 in totaal 66 woningen gereserveerd. Dit aantal woningen komt overeen met de capaciteit die in het bij recht vastgestelde bestemmingsplan is vastgelegd. Bij eventuele verdere uitwerking van de plannen voor Westenstein zal aandacht moeten worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkeling.

Dwarsried

Voor het bedrijventerrein Dwarsried is in 2010 een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan wordt opnieuw gelijktijdig met het onderhavig plan door de gemeenteraad vastgesteld als het beeldkwaliteitsplan voor de Dwarsried te Kollum. Het bedrijventerrein vormt de entree van Kollum voor de watersporters. Het terrein ligt

tevens aan de entree van Kollum vanuit het noorden aan de Willem Loréweg. De bedrijfsbebouwing is duidelijk waarneembaar vanaf het water en de weg. Daarom is gekozen voor een hoger ambitieniveau voor het gebied en geldt voor het gebied een bijzonder ambitieniveau. Het streven is gericht op het realiseren van een representatief beeld met representatieve gevels naar het water en de Willem Loréweg toe. Dit beeld dient te worden bepaald door het realiseren van bebouwing met een duidelijke gerichtheid op de openbare ruimte in een ingetogen en samenhangend materiaal- en kleurgebruik per straatzijde. Voor het gehele gebied is één set criteria opgesteld. Uitsluitend in de zuid- en zuidoost kant van het bedrijventerrein mogen bedrijfswoningen worden gerealiseerd. Er mogen zowel in- als uitpandige bedrijfswoningen worden gebouwd. De inpandige bedrijfswoning moeten worden geïntegreerd in de hoofdmassa. Een inpandige bedrijfswoning wordt gekenmerkt door een in hoofdzaak enkelvoudige hoofdvorm, waarbinnen zich bedrijfsruimtes en woonruimtes bevinden. De woning mag tot uitdrukking komen in de bouwmassa door middel van terugrooien of vooruitrooien van de gevel, de gevelopeningen en/of het kleur- en materiaalgebruik. Een uitpandige woning wordt gekenmerkt door een samengestelde bouwmassa met een herkenbaar verschil tussen woning en bedrijfsgebouw. De woning mag zowel vrijstaand van als geschakeld (al dan niet door middel van een tussenlid) aan het bedrijfsgebouw worden gebouwd. Het beeldkwaliteitsplan is als bijlage bij de toelichting van dit bestemmingsplan opgenomen.

2.4 Functionele structuur

algemeen

Doel van het voorliggende bestemmingsplan is het in stand houden en versterken van de leefbaarheid van Kollum Dorp. Het uitgangspunt van de provincie Fryslân voor plattelandskernen staat hierbij centraal; deze kernen kunnen zich qua wonen en werken binnen het perspectief van de plaatselijke verhoudingen ontwikkelen. De gronden binnen het plangebied zijn voornamelijk in gebruik als woonpercelen. Daarnaast bevinden zich in Kollum sport-, horeca en maatschappelijke voorzieningen en bedrijven.

Kollum is met circa 5.500 inwoners het grootste dorp van de gemeente Kollumerland c.a. Het grootste deel van de inwoners woont binnen de grenzen van het plangebied. Het dorp heeft door het aanbod aan voorzieningen op het gebied van detailhandel, onderwijs, zorg en sport een regionaal verzorgende functie voor noordoost Friesland. Daarnaast is de aanwezige bedrijvigheid op de bedrijventerreinen een belangrijke werkgever voor zowel het dorp zelf als de regio.

wonen

Het grootste deel van de bebouwing in Kollum heeft een woonfunctie. Het betreft ongeveer 2.200 woningen, waarvan de meerderheid in het plangebied staat. Voor wat betreft de woningen is er sprake van een

gevarieerde woningvoorraad. Het betreft voornamelijk laagbouw, variërend van kleine rijwoningen tot vrijstaande woningen op ruime kavels. Her en der zijn gestapelde woningen met meerdere bouwlagen te vinden. Kollum herbergt ook een aantal bijzondere woonvormen. Binnen het plangebied betreft dit de woon-, zorg- en werklocatie van Talant aan De Hammeren.

bedrijven In het plangebied komen diverse vormen van bedrijvigheid voor. De grootste concentratie van bedrijven bevindt zich op de bedrijventerreinen Jumaheerd, Dwarsried en aan de Willem Loréweg/Singelweg in het noordoosten van het dorp. Verspreid over de rest van het plangebied is daarnaast onder meer een zand- en grindhandel (Voorstraat 8) en groothandel in verpakkingsmateriaal en winkelbenodigdheden (Regnerus Meinardystraat 12) te vinden.

maatschappelijke voorzieningen In het dorp zijn diverse onderwijsvoorzieningen aanwezig. Binnen het plangebied gaat het om de basisschool Prins Bernhardschool en de middelbare school Lauwers College. Overige maatschappelijke voorzieningen zijn de eerder genoemde woon-, zorg- en werklocatie van Talant en het paramedisch centrum aan De Anjen 2. Op het terrein aan de Van Limburg Stirumweg 18 en de Tochmalaan 3 bevinden zich diverse overheidsinstellingen, waaronder het gemeentehuis en de brandweerkazerne. Aan de Oostenburgstraat 1 staat de gereformeerde Oosterkerk. De begraafplaats van Kollum is te vinden aan de Woldringhstraat/Adje Lambertszlaan.

detailhandel/horeca Kollum kent als regionaal centrum naar verhouding een groot aantal detailhandelsfuncties. Voor het grootste deel zijn die functies geconcentreerd buiten het plangebied, namelijk aan de Voorstraat en de Meester Andreaestraat. Detailhandel in het plangebied betreft een parketzaak (Voorstraat 136) en een bakkerij (Eyso de Wendtstraat 29). Aan de Eskesstraat 16 en de Eyso de Wendtstraat 8a bevindt zich horeca in de vorm van respectievelijk een cafébar en een restaurant.

sportvoorzieningen In het zuiden van Kollum ligt het sportcomplex van het dorp met voetbalvelden, tennisbanen en een ijsbaan. In het noordoosten van het plangebied is tevens een manege gevestigd.

3. RUIMTELIJK BELEID

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012) bevat plannen voor ruimte en mobiliteit en vervangt onder andere:

- de Nota Ruimte;
- de Structuurvisie Randstad 2040;
- de Nota Mobiliteit;
- de MobiliteitsAanpak;
- de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving.

Verder vervallen met de SVIR de ruimtelijke doelen en uitspraken uit de Agenda Landschap, Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. Er zijn drie hoofddoelen geformuleerd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk schenkt vertrouwen in en biedt ruimte aan lagere overheden, burgers en bedrijven om oplossingen te creëren. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de belangen voor Nederland als geheel, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie en natuur. Ook waterveiligheid en milieukwaliteit (lucht, geluid, bodem, water en externe veiligheid) horen daarbij, evenals de bescherming van het Nederlandse werelderfgoed.

Ook afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap worden bij de provincies en gemeenten neergelegd. Hiervoor zal de ladder voor duurzame verstedelijking (ook wel SER-ladder) worden gehanteerd. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Ten slotte is een kaart vervaardigd met de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Deze bevat een samenvatting van de nationale

belangen, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Op deze kaart is op hoofdlijnen aangegeven welke gebieden en structuren van nationaal belang zijn bij de geformuleerde rijksdoelen rond concurrentiekracht, bereikbaarheid en leefbaarheid en veiligheid, zodat een samenhangende ruimtelijke hoofdstructuur zichtbaar wordt. Het plangebied bevindt zich niet in gebieden waar bovenstaande nationale belangen gelden.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân

Op 13 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten een nieuw Streekplan voor de periode tot en met 2015 vastgesteld. Centraal in dit Streekplan staat de ruimtelijke kwaliteit. Meer dan in het vorige Streekplan wordt de ruimtelijke kwaliteit als uitgangspunt genomen voor toekomstige ontwikkelingen. Hierbij kiest de provincie voor de ontwikkeling van stedelijke gebieden en een vitaal platteland.

Er wordt onder andere onderscheid gemaakt tussen stedelijke centra, regionale centra en overige kernen. Kollum is aangemerkt als regionaal centrum. De regionale centra vormen essentiële schakels tussen de vele kleine kernen in hun omgeving en de stedelijke centra. Het zijn belangrijke dragers van voorzieningen, bovenlokale bedrijvigheid en werkgelegenheid en van dienstverlening op het platteland. Een bijbehorende regionale woonfunctie ondersteunt deze dragers. Regionale centra vormen gezamenlijk de regionale verzorgingsstructuur van het platteland, dat wil zeggen van het gebied buiten de directe invloedssfeer van de stedelijke centra. Met het versterken van regionale centra heeft de provincie een antwoord op het grotendeels autonome proces van schaalvergroting waardoor steeds meer, vooral commerciële voorzieningen uit de kleine kernen op het platteland verdwijnen. Gebleken is dat een sterke positie van de regionale centra op het gebied van wonen, werken en voorzieningen, bijdraagt aan het draagvlak om voorzieningen en de werkgelegenheid op dit niveau vast te kunnen houden.

Op het regionale schaalniveau zet de provincie voor de regionale centra in op bundeling en concentratie van wonen en werken en een robuust draagvlak voor voorzieningen door:

- een goede ruimtelijke positionering en situering van regionaal georiënteerde voorzieningen. Behoud en versterking van een attractief en bereikbaar kernwinkelgebied is belangrijk;
- behoud en verdere ontwikkeling van aantrekkelijke woonmilieus voor opvang van de woningbehoefte in de regio. Uitgegaan wordt van een meer dan evenredige woningtoename in de regionale centra;
- het op kwaliteit houden van bestaande bedrijventerreinen en het op voorraad aanleggen van nieuwe, goed bereikbare

bedrijventerreinen, zodat een wervend vestigingsmilieu voor (boven)lokale en regionale bedrijven aanwezig is.

verordening Romte

De provincie Fryslân heeft haar beleid tevens omgezet in een provinciale verordening. De verordening Romte Fryslân regelt de provinciale belangen die op voorhand door moeten werken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen. Het gaat dan om belangen die niet doelmatig of doeltreffend op gemeentelijk niveau kunnen worden afgewogen en behartigd, omdat de effecten het lokale niveau overstijgen. De verordening zelf voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels. Het gaat om beleid zoals opgenomen in:

- het Streekplan Fryslân 2007;
- het Streekplan Windstreek 2000;
- de Partiële herziening van het Streekplan ten behoeve van Glastuinbouw Noordwest Fryslân;
- het Derde provinciale Waterhuishoudingsplan.

Toekomstig provinciaal beleid zal via een herziening van de verordening door kunnen werken. De verordening is daarmee dynamisch en zal regelmatig worden aangepast.

Op basis van de doorwerking van provinciale ruimtelijke belangen en de AMvB Ruimte, regelt de verordening de volgende onderwerpen:

- Bundeling algemeen
- Zorgvuldig ruimtegebruik
- Ruimtelijke kwaliteit, incl. landschap, cultuurhistorie en archeologie
- Wonen
- Werken en mobiliteit
- Recreatie en toerisme
- Landbouw
- Natuur
- Kustverdediging
- Windturbines

Wonen

In de verordening wordt onder andere ingegaan op bundeling, zorgvuldig ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en wonen. Nieuwe woningbouw dient te voldoen aan een door de provincie geaccordeerd woonplan. Afwijken van een woonplan is alleen mogelijk wanneer dit plaatsvindt op basis van afspraken met gemeenten in de woningbouwregio. Op het woonplan wordt in paragraaf 3.4, gemeentelijke beleid, nader ingegaan.

Artikel 4.1.1 (PVR) schrijft voor dat een ruimtelijk plan woningbouwmogelijkheden kan bevatten indien de aantallen en kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een

woonplan (met instemming van GS, getoetst aan de Notitie Regionale Woningbouwafspraken). Het Woonplan 2012–2016 van de gemeente Kollumerland c.a. hanteert het uitgangspunt van de Notitie Regionale woningbouwafspraken, waarbij alle NOFA-gemeenten gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om plafondloos te bouwen. Dit houdt in dat de binnenstedelijke plannen niet zijn gebonden aan een maximum capaciteit. Binnen bestaand stedelijk gebied vallen alle ruimtelijke plannen die het mogelijk maken dat door herstructurering en/of transformatie extra woningen kunnen worden gebouwd, onder de afspraak ‘plafondloos bouwen’ (PVR). Binnenstedelijk plafondloos bouwen betekent echter niet dat er onbeperkt kan worden gebouwd. Voorkomen moet worden dat er een overschot aan woningen ontstaat en dat projecten met elkaar gaan concurreren. Dit bestemmingsplan biedt ruimte voor binnenstedelijke vervangende woningen door middel van toepassing van de wijzigingsbevoegdheden. Deze mogelijkheden van binnenstedelijke herstructurering en/of transformatie past binnen het plafondloos bouwen. Daarnaast sluit de mogelijkheid aan bij het woonplan in de zin van het creëren van een gedifferentieerde woningvoorraad en woonomgeving en in de doelstelling van het PVR met betrekking tot zorgvuldig ruimtegebruik.

Westenstein

De gronden van Kollum–Westenstein (uitbreiding) zijn ook in het plan opgenomen. De bebouwingsmogelijkheden voor Westenstein vinden zijn grondslag in de thans geldende bestemmingsplannen. Het voorliggende plan voorziet derhalve niet in nieuw ruimtebeslag en nieuwe woningen. De gronden zijn echter buitenstedelijk. Met de provincie zijn afspraken gemaakt voor het toekennen van 66 woningen (wooncontingent) aan het project Westenstein.

Ruimtelijke kwaliteit

Bij de ontwikkeling van Westenstein dient aandacht te worden besteed aan de ruimtelijke inpassing. Het uitgangspunt is dat bij een concreet plan met nieuwe bebouwing, een inrichtingsschets gevraagd wordt van het te ontwikkelen plangebied om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen. Het plan voldoet daarmee aan het Streekplan.

Het voorliggende bestemmingsplan is verder grotendeels conserverend van aard. Dat wil zeggen dat dit nieuwe bestemmingsplan voornamelijk een revisie en actualisering van de geldende bestemmingsplannen behelst. De rechten die grondgebruikers kunnen ontlenen aan de voorgaande bestemmingsplannen worden in dit voorliggende bestemmingsplan grotendeels gerespecteerd. Dit geldt tevens voor Westenstein. Het plan voldoet daarmee aan het Streekplan..

cultuurhistorie

Een bestemmingsplan dient tevens in te gaan op aspecten als de cultuurhistorie en archeologische waarden in het plangebied en op de ruimtelijke kwaliteit bij ontwikkelingen. De cultuurhistorische waarden zijn al besproken in paragraaf 2.2. De archeologische waarden worden in paragraaf 4.1 behandeld.

Notitie Regionale woningbouwafspraken

De provincie heeft in de 'Notitie Regionale woningbouwafspraken' (2008) een voorzet gedaan voor een gemeentelijke verdeling van de planologische bouwruimte. De provincie koppelt daarbij de kwantitatieve programmering aan een set kwalitatieve afspraken, bijvoorbeeld betaalbare woningbouw voor bijzondere doelgroepen.

De provincie wil met elke regio een maatwerkafpraak maken voor de planologische ruimte, met een afgewogen ruimte voor regionale ambities, rekening houdend met de prognoses, de leegstand en het woningtekort. De provincie geeft per regio een indicatie met een bandbreedte van een mogelijke verdeling van de regionale cijfers (basisprogramma) over de betrokken gemeenten. Daarnaast wil de provincie de kwantitatieve programmering onlosmakelijk koppelen aan de kwalitatieve programma's. De NOFA-gemeenten hebben de programmering gezamenlijk opgepakt en opgenomen in de Strategische Woonvisie.

3.3 Regionaal beleid

Sociaaleconomisch Masterplan

De provincie Fryslân, de vijf gemeenten in de regio Noordoost Fryslân (Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel, Kollumerland c.a. en Tytsjerksteradiel) en het georganiseerd bedrijfsleven hebben hun krachten gebundeld, om in de komende jaren een ambitieus en toekomstgericht economisch ontwikkelings- en investeringsprogramma te realiseren. Het sociaal-economisch masterplan 2010-2030 'Wonen en Werken in Netwerken', is een belangrijke aanzet daartoe en bevat concrete actiepunten voor zowel de kortere als de langere termijn. In dit masterplan wordt de verbinding gelegd tussen de grote, reeds geplande, (infrastructurele) projecten enerzijds, waarvan de aanleg van de Centrale As wel de belangrijkste is en de vele sociaal-economische uitdagingen waar het gebied voor staat anderzijds.

Op basis van een analyse van de sterktes en zwaktes van de regio wordt voorgesteld om de inspanningen te concentreren op drie nauw samenhangende terreinen:

1. Inzet op het woon-werklandschap

Doelstelling infrastructuur:

Noordoost Fryslân is in 2030 voor inwoners, bedrijven en bezoekers zowel per weg, spoor, water als digitaal uitstekend ontsloten en verweven met de stedelijke netwerken in Noord-Nederland en de rest van de wereld.

Doelstelling woonwerkmilieus:

Noordoost Fryslân beschikt in 2030 over een aantal sterke clusterkernen met een compleet pakket aan voorzieningen en

bedrijfslocaties met voldoende uitbreidingsmogelijkheden voor het regionale bedrijfsleven. Daarnaast staat de regio bekend om haar fraaie landelijke woonmilieus en de uitstekende mogelijkheden om wonen en werken te combineren.

Doelstelling landschap:

Het aanwezige landschap in Noordoost Fryslân wordt, met oog voor behoud van ecosystemen, maximaal ontsloten voor recreatie en toerisme, opdat de kwaliteit van de leefomgeving wordt verhoogd en de regionale economie een impuls krijgt.

2. Inzet op werken in netwerken

Doelstelling netwerkbedrijven:

Er worden strategische netwerken en combinaties gevormd waarmee bedrijven in Noordoost Fryslân de concurrentieslag aangaan en hun marktgebied uitbreiden.

Doelstelling arbeidsmarkt en onderwijs:

Ondernemers, onderwijs en overheid slaan de handen ineen, zodat in 2030 onderwijs en arbeidsmarkt goed op elkaar aansluiten en jongeren een kansrijke toekomst hebben in een regio die zich kenmerkt door een groot aandeel vaklui en hoger opgeleiden.

Doelstelling duurzame ketens:

Er wordt ingezet op het creëren van duurzame ketens tussen bedrijven en instellingen waarbij *cradle-to-cradle* het leidende principe is.

3. Creëren van randvoorwaarden

Doelstelling organisatorisch:

In Noordoost Fryslân zijn vijf gemeenten bereid gevonden om samen in goed overleg met de Provincie Fryslân een toekomstperspectief te ontwikkelen. Nadat het Masterplan is vastgesteld, moet er een beweging op gang komen die gericht is op het bereiken van concreet resultaat.

Doelstelling financieel:

Het uitvoeren van het sociaaleconomisch Masterplan, de daaruit voortvloeiende programma's, projecten en actiepunten vergt grote investeringen over een langere termijn. Daarvoor wordt een ontwikkelingsfonds Noordoost Fryslân gevormd.

Doelstelling marketing:

Noordoost Fryslân wordt in al zijn gevarieerdheid als een samenhangende regio gepromoot. Daarbij wordt niet alleen de bevordering van het toerisme als doel gesteld, maar ook de vergroting van de kansen voor het bedrijfsleven als geheel.

Toekomstvisie samenwerkings-

In juni 2009 is de Toekomstvisie samenwerkingsverband NOFA

verband NOFA vastgesteld om naar alle betrokken partijen duidelijk te maken waar de samenwerking binnen NOFA in essentie op focust en ook waar de grenzen van de samenwerking zich op dat moment aftekenden. Inmiddels is dit omgezet in het netwerk Noordoost.

Agenda Netwerk Noordoost (ANNO) Netwerk Noordoost is een samenwerking tussen de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a. en Tytsjerksteradiel en de provincie Fryslân. In het Sociaal Economisch Masterplan 'Wonen en werken in netwerken' is vastgelegd hoe de regio Noordoost Fryslân zich de komende 20 jaar kan ontwikkelen in ruimtelijk, economisch en sociaal opzicht. Deze visie is vertaald naar de Agenda Netwerk Noordoost (ANNO) met regionale thema's en concrete projecten. In december 2011 hebben de besturen van de gemeenten en provincie en de gemeenteraden en Provinciale Staten een besluit genomen over het meerjarenprogramma tot 2015. Voor de gemeente Kollumerland is in deze agenda als prioritair project opgenomen: 'Kollum Watersportdorp' en 'Ontwikkeling Kollum'. Dit integrale project wordt uitgevoerd binnen de programmalijnen Sterke Kernen en Recreatie en Toerisme.

Strategische Woonvisie De woonvisie moet leiden tot een versterking van Noordoost Fryslân als woonregio tegen de achtergrond van de meest recente ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van het wonen in de regio. De regio gaat werken aan het verder ontwikkelen van de woonfunctie tegen de achtergrond van de toekomstige krimp. De regio heeft er voor gekozen om dit te doen op basis van de volgende uitgangspunten:

- Bedien met kwaliteit als eerste de lokale markt.
- Benut de laatste groei zo goed mogelijk.
- Geef een nieuwe impuls met bijzondere kleinschalige woonconcepten.
- Krimp als aanjager van de kwaliteitsslag.

Tegen de achtergrond van de toekomstige krimp is een hoofdkoers uitgezet om de woonfunctie van de regio verder te ontwikkelen. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan het inzichtelijk maken en het opvangen van de (financiële) gevolgen van de demografische krimp. De hoofdkoers bestaat uit een vijftal speerpunten:

- Werken aan woonkwaliteit.
- Duurzaam wonen.
- Wonen als economische impuls.
- Ontwikkelen gebiedsgericht beleid.
- Samenwerken aan wonen.

Voor de korte termijn wil de regio de woonfunctie versterken door op inventieve en innovatieve wijze de resterende groei te accommoderen. De regio wil daarbij vooral de eigen bevolking vasthouden door de groei in de woonbehoefte zo goed mogelijk en op maat te bedienen. De regio zal zich daarbij richten op de ontwikkeling van de bestaande

voorraad. De nieuwbouw zal voor een groot deel bestaan uit vervanging. Daarom zal bij uitvoering van het beleid bijzondere aandacht uitgaan naar de relatie tussen de bestaande woningvoorraad en de nieuw toe te voegen woningen. Hierbij wil de regio eveneens de ontstane achterstanden in de woningproductie zo snel mogelijk wegwerken (voor zover dit in het licht van de ontstane kredietcrisis echter mogelijk is).

De regio wil voorts nauw samenwerken in de uitvoering van het woonbeleid om ongewenste concurrentie te voorkomen en om de diversiteit van het regionale woningaanbod te vergroten. Zij zal dit doen door regionale afstemming van de woningbouwprogramma's.

3.4 Gemeentelijk beleid

Woonplan

De gemeente heeft voor de periode 2012–2016 een nieuw Woonplan opgesteld (vastgesteld 3 mei 2012). Het nieuwe Woonplan heeft twee doelstellingen. Ten eerste is het van belang om op basis van actuele ontwikkelingen inzicht te verschaffen in de huidige woonsituatie in de gemeente om het woonbeleid op basis daarvan te kunnen vullen, herzien of verscherpen. Ten tweede is het van belang om nieuwe afspraken te maken over de uitvoering van het woonbeleid. Dit wil de gemeente doen met de twee actieve corporaties. De gemaakte afspraken zijn vervat in een vernieuwd woonakkoord.

Met het proces voor de actualisatie van het Woonplan is tevens gestreefd naar het creëren van draagvlak en betrokkenheid bij alle spelers op de woningmarkt. Het Woonplan zet in op het versterken van de woonfunctie in de gemeente, waarbij de ambitie om iedereen naar wens te bedienen met kwaliteit duurzaamheid centraal staat. Om dat te realiseren heeft de gemeente in het Woonplan zes speerpunten van beleid geformuleerd:

1. Aanpak bestaand bebouwd gebied en bestaande woningvoorraad.
2. Selectieve groei.
3. Maatwerk in de dorpen.
4. Wonen, welzijn en zorg.
5. Woonwensen centraal.
6. Kwaliteit en duurzaamheid.

In het bij het Woonplan behorende woonakkoord hebben de gemeente en de woningcorporaties die in de gemeente actief zijn een gezamenlijke overeenstemming getekend over de wijze waarop de woningbouw in de gemeente tot stand dient te komen. Zo kan tot optimale afstemming en uitvoering gekomen worden van het woonbeleid zoals verwoord in het Woonplan. De overeenkomst is geldig tot en met 31 december 2016.

Onder meer uit het Woonplan blijkt dat herstructurering van de bestaande woningvoorraad en inbreiding voor eventuele uitbreiding gaan. Voor Kollum zijn in dit bestemmingsplan daarom voor twee herstructureringslocaties wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Het woongebied Westenstein is niet een dergelijke herstructureringslocatie. Het woongebied Westenstein betreft echter geen uitbreiding, aangezien het gaat om bestaande bebouwingsmogelijkheden. Deze gronden zullen gefaseerd worden gerealiseerd. De fasering bestaat uit de realisatie van maximaal 66 woning over deze drie projectgebieden. In de periode tot en met 2015 zullen de eerste 19 woningen worden gerealiseerd. In de periode tot en met 2019 worden 26 woningen gerealiseerd. Tot slot zullen de resterende 21 woningen in de periode tot 2020 worden gerealiseerd. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over de buitenstedelijke programmering tot 2020. Aan Westenstein is voldoende wooncontingent (66 woningen) toegekend.

Woonakkoord

In het Woonakkoord 2012–2016 verklaren de gemeente Kollumerland c.a., Thús Wonen en WoonFriesland onder andere de gezamenlijke ambitie te hebben te werken aan het behouden en versterken van de kwaliteit van het wonen in de gemeente Kollumerland c.a.. De partijen wensen te komen tot een optimale afstemming en uitvoering van het woonbeleid zoals verwoord in het woonplan ‘Toekomstbestendig wonen naar wens’ van de gemeente Kollumerland c.a. (2 april 2012), en het woonprogramma 2010 t/m 2020.

Structuurvisie detailhandel

In de gemeente Kollumerland c.a. ligt het zwaartepunt van het detailhandelsaanbod in Kollum. De winkels hier hebben niet alleen een verzorgende functie voor Kollum zelf, maar ook voor de wijde regio. Winkels zijn verder gevestigd in Kollumerzwaag. Deze winkels hebben vooral een plaatselijk verzorgende functie. In de kleinere kernen van de gemeente is slechts een klein aantal winkels gevestigd.

De gemeente Kollumerland c.a. stelt zich ten doel de ruimtelijke voorwaarden te scheppen voor een adequaat detailhandelsaanbod in de gemeente. Daarvoor is het wenselijk om inzicht te verkrijgen in de huidige vraag-aanbod-verhoudingen. Hiervoor is het ontwerp Structuurvisie detailhandel opgesteld (2009). Voor Kollum worden de volgende conclusies en aanbevelingen genoemd:

- Het aanbod in Kollum is aanzienlijk groter dan in plaatsen met een vergelijkbaar inwonertal. Dit grote aanbod kan bestaan dankzij een sterke regionale verzorgingsfunctie. Andersom heeft het grote aanbod eraan bijgedragen dat consumenten uit de wijde omgeving naar Kollum komen om aankopen te doen. Qua verzorgingsniveau heeft Kollum Buitenpost overvleugeld.
- Sterke punten van Kollum zijn – naast het grote aanbod – de goede bereikbaarheid van de winkels en de ruime en gratis parkeermogelijkheden bij de supermarkten. De Voorstraat is mede

door zijn historische kwaliteit en zijn kleinschaligheid een aantrekkelijke winkelstraat.

- De mogelijkheden voor verdere structurele uitbreiding van het aanbod zijn beperkt. Weliswaar zullen de bestedingen door watersporttoeristen en door de verblijfsrecreatie toenemen, maar daar staat tegenover dat het inwonertal van de gemeente zal gaan afnemen en dat de huidige economische crisis leidt tot stagnerende en dalende winkelbestedingen. Dit betekent niet dat alles in Kollum 'op slot' moet worden gezet, maar wel dat de mogelijkheden voor grootschalige nieuwe ontwikkelingen beperkt zijn. Meer aanbod zal in de eerste plaats moeten worden ingezet voor structurele verbeteringen – onder andere ter plaatse van het 'scharnier' Voorstraat – Mr. Andreaestraat. Daarnaast is er aan de Voorstraat nog ruimte voor de vestiging van nieuwe winkels.
- In enkele branches is het aanbod in Kollum beperkt van omvang. Toevoeging van deze branches zou bijdragen aan de aantrekkingskracht van het centrum. Het gaat daarbij om de branches (goedkope) schoenen, sportartikelen, verlichting en herenmode.
- De aanbodstructuur in het centrum van Kollum wordt gekenmerkt door een tweedeling: enerzijds de grootschalige winkels aan de Mr. Andreaestraat en anderzijds het kleinschalige aanbod in de Voorstraat. Aan de Mr. Andreaestraat ligt de nadruk op boodschappen doen, aan de Voorstraat op winkelen. Dit laatste wordt mede bevorderd door een aanzienlijk aanbod van kledingwinkels. Deze tweedeling van het aanbod heeft ook zijn nadelen: de ruimtelijke en visuele samenhang tussen de twee centrumdelen is zwak. Dit kan worden verbeterd door een integrale herinrichting van de hoek Voorstraat/Mr. Andreaestraat.
- Door aanleg van een verbinding naar de Singelweg komt een structurele verbetering van de ontsluiting van het winkelgebied aan de Mr. Andreaestraat tot stand. De keuze voor een noordelijke of zuidelijke ontsluiting is mede afhankelijk van de keuzes ten aanzien van de inrichting van de hoek Voorstraat – Mr. Andreaestraat.
- Nader te bezien valt of de functie voor autoverkeer van de Voorstraat verder kan worden beperkt ten gunste van de verblijfsfunctie. Dat zou de straat ook aantrekkelijker maken voor terrassen.
- Er zijn in het centrum van Kollum ruim voldoende parkeerplaatsen. Problemen ontstaan alleen omdat de bezoekers van het centrum zo dicht mogelijk bij de winkels willen parkeren. Vergroting van het aantal parkeerplaatsen in de omgeving van de Voorstraat biedt geen soelaas, omdat dat alleen zou leiden tot een afnemende bezetting van de parkeerplaatsen aan de Mr. Andreaestraat en het Maartensplein/De Colle. Wel zullen eventuele extra parkeerplaatsen in de omgeving van de kruising Voorstraat – Mr. Andreaestraat in een behoefte voorzien. Een inrichting als dorpsplein zonder of met weinig parkeren is echter ook een aantrekkelijke optie.

- Vergroting van het aanbod van grootschalige detailhandel is vooralsnog niet aan te bevelen. Wel zou een tuincentrum een goede aanvulling op het aanbod kunnen vormen.
- Concentratie van de standplaatsen voor ambulante handel in Kollum op het plein met winkelgebied nabij de Mr. Andreaestraat verdient aanbeveling. Als een pleintje op de hoek van Voorstraat en Mr. Andreaestraat wordt gerealiseerd, is dat een ideale plek voor standplaatsen voor ambulante handel.

Groenstructuurvisie

In de Visie op de Groenstructuur Kollumerland c.a. uit 2006 wordt een heldere structuur geschetst, die een weerslag vormt van de landschappelijke verschillen in het gebied. Het plan moet het de gemeente mogelijk maken om, in het geval van onvoorziene wijzigingen of nieuwe ontwikkelingen, verantwoorde keuzes te maken. Daarnaast is aandacht besteed aan de ecologische aspecten.

Bekeken is op welke plekken door een ecologisch beheer een meerwaarde kan ontstaan in het gemeentelijke groen. Allereerst is bekeken welke landschapstypen voorkomen in de gemeente. Vervolgens is de boomstructuur zowel langs de wegen en waterlopen in het buitengebied als per dorp geïnterviewd. In het algemeen concludeert de visie dat in het gebied van de gemeente Kollumerland zowel klei-, zand- als (resten van) veenbodems met de daarbij behorende overgangen aanwezig zijn. Een dergelijke gevarieerde uitgangssituatie is een vrij uniek gegeven voor Nederland. Dit betekent dat in principe ook op basis van ecologische inrichting en beheer een hoge mate van afwisseling mogelijk is en dat een dergelijke manier van aanpak een goede bijdrage kan leveren in het totale beheer. Op dit moment zijn de gebiedjes die binnen de gemeente ecologisch zijn ingericht relatief kleinschalig en versnipperd. Aansluiting zoeken bij de grote schaal van de Ecologische Hoofdstructuur lijkt niet opportuun aangezien het merendeel van de gebieden, die binnen de Ecologische Hoofdstructuur vallen, buiten de scope van de gemeente liggen. De ecologische waarde van het groen kan echter ook worden verhoogd door de keuze van inheems plantmateriaal en door aansluiting te zoeken bij recreatieve voorzieningen.

GVVP

In het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan (GVVP) 2012–2025 wordt het verkeer- en vervoerbeleid geformuleerd waarbij elke vervoerwijze invulling krijgt. Voor de periode 2012–2025 heeft het GVVP als hoofddoelstellingen geformuleerd: het voeren van een integraal verkeer- vervoerbeleid dat is gericht op het vergroten van de verkeersveiligheid, het verbeteren van de bereikbaarheid over het water en de weg en het verminderen van de milieubelasting door autoverkeer.

In het GVVP is aangegeven dat het overgrote deel van de dorpskommen zal worden ingericht als 30 km/uur-zone. Slechts op twee doorgaande wegen binnen de bebouwde kom (in Kollum en Kollumerzwaag) kan

nog 50 km/uur worden gereden. In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan wordt aangegeven dat het in beide genoemde dorpen voor de hand ligt dat deze doorgaande (50 km/uur) wegen intensiever gebruikt zullen gaan worden. Dit kan afbreuk doen aan de verkeersveiligheid op deze wegen. Een uitbreiding van functies langs deze wegen is dan ook niet gewenst.

Welstandsnota

In samenwerking met drie andere Friese gemeenten heeft Kollumerland c.a. een welstandsnota opgesteld. Het welstandsbeleid is opgesteld vanuit de overtuiging dat de lokale overheid het belang van een aantrekkelijke bebouwde omgeving dient te behartigen. De gevels van gebouwen en andere bouwwerken vormen samen met de openbare ruimte de dagelijkse leefomgeving van de mensen in de gemeenten. Dat betekent dat de verschijningsvorm van een bouwwerk geen zaak is van de eigenaar alleen; elke voorbijganger wordt ermee geconfronteerd, of hij nu wil of niet. Een aantrekkelijke, goed verzorgde omgeving verhoogt bovendien de waarde van het onroerend goed en versterkt het vestigingsklimaat.

Het doel van het welstandstoezicht is om, in alle openheid, een positieve bijdrage te leveren aan de belevingswaarde van de gemeenten. Het welstandsbeleid geeft een gemeente de mogelijkheid om de cultuurhistorische, stedenbouwkundige en architectonische waarden die in een bepaald gebied aanwezig zijn te benoemen en een rol te laten spelen bij de ontwikkeling en de beoordeling van bouwplannen. Door deze gebiedsgerichte aanpak willen de gemeenten de belangrijke karakteristieken van de bebouwing beschermen en zorgen dat nieuwe ontwikkelingen daarop voortbouwen. De gebiedsgerichte aanpak zal eveneens een bijdrage kunnen leveren aan een bewustere omgang met de gebouwde omgeving.

Door het opstellen van welstandsbeleid willen de gemeenten een helder, controleerbaar en klantgericht welstandstoezicht inrichten. Burgers, ondernemers en ontwerpers kunnen in de toekomst in een vroeg stadium worden geïnformeerd over de criteria die bij de welstandsbeoordeling een rol spelen. De uitgangspunten en algemene welstandsaspecten zijn wellicht voor de burger nog abstract, maar in de welstandsnota is de uitwerking in gebiedsgerichte welstandscriteria en sneltoetscriteria voor kleine bouwplannen concreet en duidelijk.

Er wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuwe welstandsnota door de gemeente, in deze nota zit ook een hoofdstuk met karakteristieke panden.

Watersportdorp Kollum

Het gemeentebestuur van Kollumerland c.a. heeft zich tot doel gesteld om de werkgelegenheid in de gemeente te bevorderen en de leefomgeving voor de eigen bevolking te verbeteren. Besloten is daarom om in te zetten op de verbetering van het imago van Kollum als watersportdorp. Om gerichte acties te ontwikkelen en de

samenhang tussen de verschillende projectideeën en beleidsterreinen te bewerkstelligen is het Ambitiedocument Watersportdorp Kollum (2011) opgesteld.

In het document wordt de ambitie afgebakend en onderbouwd. Daarvan afgeleid worden concrete projectvoorstellen opgenomen in een actieplan. Het document dient als communicatiemiddel naar externe partijen en andere overheden. Daarnaast dient het als toetsingskader voor nieuwe ideeën en projecten.

Milieubeleidsplan	Op 15 december 2011 heeft de raad van de gemeente Kollumerland c.a. de Milieuvisie uit het Milieubeleidsplan 2001–2008 opnieuw vastgesteld. Deze visie geeft voor de gemeenteraad en het college een koers bij het nemen van beslissingen op het gebied van milieubescherming.
Duurzaam Omgeven	In het werkboek Duurzaam Omgeven uit 2004 gaat de gemeente in op het duurzaam bouwen, inrichten en beheren van de bebouwde omgeving. Het werkboek geeft antwoord op de vraag hoe de algemeen geformuleerde ambities vertaald kunnen worden in concrete projecten en op welke wijze de maatregelen uit de Nationale pakketten Duurzaam Bouwen kunnen worden toegepast. Het eerste deel gaat in op het beleid voor duurzaam omgeven. Het tweede deel is een ‘spoorboekje’ voor duurzame planontwikkeling, waarbij in thema’s (groen, water, energie, materialen, mobiliteit en leefomgeving) concrete maatregelen en checklisten worden geleverd.
Energievisie	Eind 2007 heeft Kollumerland in haar Energievisie de ambitie uitgesproken om in 2020 energie-neutraal te willen zijn, waarbij de benodigde energie op een duurzame wijze binnen de gemeentegrenzen zou worden opgewekt. Op 14 oktober 2010 heeft de raad van de gemeente Kollumerland c.a. de doelstelling van de energievisie bijgesteld. De gewijzigde ambitie is om in 2020 klimaatneutraal te zijn. De benodigde duurzame energie mag ook buiten de gemeentegrenzen worden opgewekt.
Recreatie	Het recreatiebeleid van de gemeente Kollumerland is neergelegd in het document ‘ <i>Kollumerland met hóórizón</i> ’ (2004) en is het kader waaraan toeristisch–recreatieve plannen getoetst kunnen worden. Aangegeven wordt dat de sector recreatie en toerisme steeds belangrijker wordt voor de gemeente Kollumerland. Door de afnemende werkgelegenheid in de landbouw kan de groei van de recreatieve sector een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland. In de notitie is uitgegaan van de randvoorwaarden ‘behoud van landschap en cultuurhistorisch erfgoed van de gemeente en leefomgeving van de inwoners van de gemeente’. Uitgangspunt is onder meer de stimulatie van waterrecreatie, cultuurtoerisme en natuurtoerisme.

Bij de dagrecreatie wordt gestreefd naar een groter en gevarieerder aanbod van kleinschalige attracties die de toerist verrassen. Gebleken is dat buiten de attracties op de campings, er weinig attracties binnen de gemeente zijn. Van belang is de horeca bij deze ontwikkeling te betrekken en de dorpen aantrekkelijk en hierdoor leefbaar te houden.

Bij kampeerterreinen speelt dat het aantal toeristische standplaatsen in tegenstelling tot het aantal vaste plaatsen beperkt is. Daarnaast wordt het beperkte aanbod aan vaste kampeermiddelen genoemd. Om de aantrekkelijkheid van de gemeente te tonen vanaf het water zijn aanlegmogelijkheden en andere toeristische voorzieningen belangrijk. Bovendien is een goede aansluiting op de dorpskern van belang.

Riolering- en watertakenplan 2014-2017

In het Riolering- en watertakenplan van de gemeente Kollumerland c.a., dat in het najaar van 2013 is vastgesteld, staat beschreven hoe de gemeente denkt om te gaan met de zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het Riolering- en watertakenplan sluit aan bij de huidige werkwijze voor de zorgplichten op gebied van afvalwater en hemelwater.

Prostitutiebeleid

De gemeente is sinds 1 oktober 2000 bevoegd om regels te stellen voor bordelen en andere vormen van exploitatie van prostitutie. De gemeente moet de niet strafbare vormen van prostitutie als een legale vorm van bedrijfsvoering beschouwen. Tegen deze achtergrond dient er ook gekeken te worden hoe deze bedrijfsvoering in het planologische spoor moet worden vertaald. Gezien de ruimtelijke inpassing van een seksinrichting acht de gemeente maximaal één seksinrichting in het buitengebied passend bij de schaal van de gemeente. De gemeente heeft regelgeving opgesteld om aan dit beleidsuitgangspunt uitvoering te geven. Tegen deze achtergrond biedt het onderhavige bestemmingsplan geen ruimte voor de exploitatie van seksinrichtingen.

Facetregeling ondergeschikte be- bouwings woonbestemmingen

Met het facetbestemmingsplan 'Ondergeschikte bebouwing woonbestemmingen' is voor de bebouwde kom in de hele gemeente een uniforme bijgebouwenregeling voor de woonbestemmingen opgesteld. Het facetbestemmingsplan is niet van toepassing op alle woonbestemmingen binnen Kollum, namelijk niet binnen het beschermd dorpsgezicht. Het facetbestemmingsplan somt de volgende uitgangspunten voor de regeling op:

1. De definities voor aanbouw, uitbouw, bijgebouwen worden verlaten en er resteert alleen een definitie van ondergeschikte gebouwen.
2. De situering van ondergeschikte gebouwen dient in principe te geschieden ten minste 3 meter achter de voorgevellijn, waarin het hoofdgebouw is geplaatst.
3. De goothoogte van ondergeschikte gebouwen bedraagt maximaal 3 meter; de bouwhoogte van een ondergeschikt gebouw bedraagt maximaal 6 meter; de oppervlakte van deze gebouwen bedraagt niet meer dan 100 m² tot maximaal 50% van het bouwperceel of

ten hoogste 10% van het bouwperceel tot een maximum van 150 m².

4. Er worden zo weinig mogelijk ontheffingsbevoegdheden (nu: omgevingsvergunningen) opgenomen.
5. De inwoning door een tweede huishouden of het gebruik als recreatiewoning in vrijstaande ondergeschikte gebouwen wordt niet mogelijk gemaakt. Het gebruik anders dan voor woondoeleinden is niet toegestaan, met uitzondering van de gebruikelijke mogelijkheden van aan huis verbonden beroep en bedrijf.

De facetregeling laat een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf toe. Het gaat daarbij om de aangebouwde gebouwen, dus aan- en uitbouwen, waarbij de woonfunctie centraal blijft staan. Het parkeren dient op eigen erf plaats te vinden en detailhandel is slechts aanvaardbaar voor zover deze in directe relatie tot de betreffende beroeps- of bedrijfsactiviteit staat.

Facetbestemmingsplan bouwregels
bouwwerken, geen gebouw zijnde

Het facetbestemmingsplan 'Bouwregels bouwwerken, geen gebouw zijnde' geeft bouwregels voor bouwwerken welke geen gebouw zijn. Daarbij wordt bij de woonbestemmingen onderscheid gemaakt tussen verschillende gebieden:

- Het gebied met een tuinbestemming voor de voorgevel;
- Het gebied met een tuinbestemming tussen de voorgevel en 3 meter daar achter;
- Het gebied met een woonbestemming rondom de woning.

Het facetbestemmingsplan "bouwregels bouwwerken, geen gebouwen zijnde" uit 2010 geeft bouwregels voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Deze bouwregels zijn opgenomen in de bestemmingsregels van de bestemmingen 'Wonen' en 'Tuin'. Hieronder volgt een korte uitleg van de werking van de regels.

In de bestemming Tuin (voor erfgebied conform Bor):

- Op deze gronden mogen geen gebouwen gebouwd worden
- Op deze gronden mag ook geen ondergeschikte bebouwing gebouwd worden. Hierop gelden twee uitzonderingen: de bestaande ondergeschikte bebouwing en erkers die niet dieper zijn dan 1,5 meter en die niet meer dan 50% van de breedte van de gevel van de woning beslaan.
- Er mag per bouwperceel één vlaggenmast gebouwd worden met een hoogte van maximaal 8 meter.
- Voor terrein- en erfafscheidingen zoals schuttingen, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 meter mag zijn. Op deze 1 meter is een open gaasconstructie met een minimale maaswijdte van 0,1 meter toegestaan, waarbij de gezamenlijke bouwhoogte van de terrein- en erfafscheiding en de gaasconstructie niet meer dan 2 meter mag bedragen.
- Voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 meter mag zijn.

Voor de bestemmingen 'Wonen -1' geldt de volgende regeling:

- Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden ten minste 3 m achter (de lijn welke kan worden getrokken in het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het dichtst naar de weg gelegen hoofdgebouw gebouwd, met uitzondering van terrein- en erfafscheidingen en vlaggenmasten.
- Er mag per bouwperceel één vlaggenmast¹ gebouwd worden met een hoogte van maximaal 8 meter.
- Voor terrein- en erfafscheidingen zoals schuttingen, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 2 meter mag zijn. Op deze 2 meter is een open gaasconstructie met een minimale maaswijdte van 0,1 meter toegestaan, waarbij de gezamenlijke bouwhoogte van de terrein- en erfafscheiding en de gaasconstructie niet meer dan 2,5 meter mag bedragen.
- Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen niet hoger dan 5,5 meter zijn.
- Voor het bouwen van gebouwen en ondergeschikte bebouwing sluiten de regels aan op het Facetbestemmingsplan Ondergeschikte bebouwing woonbestemmingen.

4. PLANOLOGISCHE RANDVOORWAARDEN

4.1 Archeologie

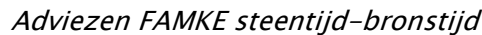
Bij ingrepen die een verstoring van het bodemprofiel met zich mee (kunnen) brengen is een adequate bescherming van het archeologische erfgoed van belang. Dit belang is in internationaal verband erkend in het 'Verdrag van Valetta'. In Nederland zijn de uitgangspunten van dit verdrag per 1 september 2007 opgenomen in de daartoe gewijzigde Monumentenwet 1988: de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). Bescherming volgens de Wamz vindt plaats door regulering van bodemverstorende activiteiten in een zo vroeg mogelijk stadium. Dit wordt gerealiseerd door archeologie te betrekken in het proces van ruimtelijke planontwikkeling. Al tijdens de planvoorbereiding moet worden onderzocht wat er over archeologie bekend is, zodat daar tijdens de planvorming rekening mee gehouden kan worden. Het behoud van archeologische waarden in situ is daarbij primair het streven.

In de Memorie van Toelichting bij de Wamz is aangegeven dat de archeologische waarden kunnen worden ontzien door bouwlocaties zodanig te situeren dat deze waarden niet worden aangetast. De archeologische waarden kunnen ook worden ontzien door zodanig te bouwen dat deze zo ongeschonden mogelijk blijven. Een geringe planaanpassing of gewijzigde bouwmethode kan hiervoor al voldoende zijn. Indien behoud niet mogelijk blijkt, wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke documentatie door middel van opgraving voorafgaand aan de bouw. Tot slot kan worden gekozen voor het teniet laten gaan van de archeologische waarden, indien het gaat om minder waardevolle vindplaatsen.

FAMKE De provincie Fryslân beschikt over een archeologische monumentenkaart (FAMKE). Voor de periode steentijd-bronstijd geldt als advies voor het grootste deel van het plangebied 'karterend onderzoek 2'. In deze gebieden kunnen zich op enige diepte archeologische lagen uit de steentijd bevinden, die zijn afgedekt door een veen- of kleidek. Mochten zich hier archeologische resten bevinden, dan zijn deze waarschijnlijk goed van kwaliteit. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 2.500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal zes boringen per hectare worden gezet, met een minimum van zes boringen voor gebieden kleiner dan een hectare.

Voor een klein deel in het noorden van het plangebied geldt het advies 'karterend onderzoek 3'. In deze gebieden kunnen zich op enige diepte

Age Group	Percentage
18-24	15%
25-34	20%
35-44	25%
45-54	20%
55-64	15%
65-74	10%
75-84	5%
85+	5%

Adviezen FAMKE ijzertijd-middeleeuwen

plan	Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend van aard en maakt beperkt nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Voor het deel van het plangebied waar voor de periode ijzertijd–middeleeuwen het advies ‘streven naar behoud’ geldt, is in het bestemmingsplan een dubbelbestemming ‘Waarde–Archeologie’ met beschermende regeling opgenomen. Bij de ontwikkeling van die terreinen is de voorwaarde opgenomen om een archeologisch onderzoek uit te voeren. Het aspect archeologie vormt derhalve geen belemmering voor het plan.
ontwikkelingen	Binnen het plangebied worden ter plaatse van de wijzigingslocaties ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Voor de wijzigingslocaties geeft de beleidsadvieskaart “karterend onderzoek 2” aan. Voor deze locatie wordt aanbevolen om bij ingrepen van meer dan 2.500 m ² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren. Mochten er, als gevolg van het karterend archeologisch (boor)onderzoek, een of meerdere vindplaatsen worden aangetroffen, dan zal uit nader (waardierend) onderzoek moeten blijken hoe waardevol deze vindplaatsen zijn.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet worden beoordeeld of de bestemmingssystematiek en de eventuele beoogde ontwikkelingen die daaruit voortvloeien geen belemmeringen opleveren voor de bedrijfsvoering van bestaande bedrijvigheid (in de omgeving). Bovendien mag de bestemmingsregeling geen onaanvaardbare milieubelasting voor de omgeving tot gevolg hebben en moet een goed woon- en leefmilieu kunnen worden gegarandeerd. Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten te komen wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor een voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen.

Wat betreft de aanbevolen afstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG-brochure ‘Bedrijven en milieuzonering’ geraadpleegd. Hierin worden richtafstanden voor het omgevingstype ‘gemengd gebied’ als ‘rustige woonwijk’ en ‘rustig buitengebied’ aanbevolen. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een rustige woonwijk komen vrijwel geen andere functies voor. De richtafstanden gelden voor een gemiddeld nieuw bedrijf en gaan uit van het gebiedstype ‘rustige woonwijk’. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande woningen gelegen buiten betreffend perceel.

milieucategorie	richtafstand rustige woonwijk (m)	richtafstand gemengd gebied (m)
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5	500–1000	300–700
6	1500	1000

plan In het noordoosten van Kollum bevinden zich diverse bedrijventerreinen. Het bedrijventerrein ten oosten van de Mr. Andreaestraat en ten noorden van de Willem Loréweg ligt deels in het plangebied. Ten oosten van het Kollumerkanaal liggen de bedrijventerreinen Dwarsried en Jumaheerd. Op de bedrijventerreinen binnen het plangebied zijn overal bedrijven tot en met milieucategorie 3.1 toegestaan. Daarnaast zijn er op diverse locaties bedrijven tot en met milieucategorie 3.2 toegestaan. Deze zonering met milieucategorieën betreft het vastleggen van de bestaande situatie; nieuwe ontwikkelingen worden niet mogelijk gemaakt. De zonering is weergegeven op de verbeelding en in de regels.

Verspreid over de rest van het plangebied is verschillende bedrijvigheid te vinden. Daarnaast bevinden zich in het plangebied maatschappelijke functies als scholen en kerken en sportvoorzieningen. In alle gevallen is er sprake van een bestaande situatie en worden er bij recht geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het plan.

ontwikkelingen Met het bestemmingsplan wordt vervangende woningbouw en een natuurgebied mogelijk gemaakt. In het plangebied zijn bedrijven gelegen met een milieuzone. Bij de realisatie van woningen dient rekening gehouden met deze bedrijven en zijn niet beperkt bij hun bedrijfsvoering en hun ontwikkelingsmogelijkheden. De wijzigingsgebieden liggen allemaal op een behoorlijke afstand vanaf de bedrijven, zodat van onderlinge belemmering geen sprake is.

4.3 Bodem

Het Besluit bodemkwaliteit streeft naar duurzaam bodembeheer. Dat wil zeggen: een balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu en ruimte voor het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of aanleg van wegen. De Wet bodembescherming bevat de voorwaarden die kunnen en worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. Primair komen bescherming en sanering in deze wet aan bod. De wet heeft betrekking op zowel land- als waterbodems.

De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan de uitvoerbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied beïnvloeden of belemmeren. Het bodembeleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De bodemkwaliteit wordt mede bepaald door de historie en het huidige gebruik.

bodemloket De website bodemloket.nl geeft voor het plangebied informatie over reeds verricht (gemeentelijk) bodemonderzoek. Dit in het kader van een eerdere omgevingsvergunningsprocedure, verleende milieuvergunning of een eerder geconstateerde verontreiniging. Op de kaart staan eveneens historische activiteiten vermeld die bekend zijn uit archiefonderzoek (bij de Kamer van Koophandel, Hinderwet, Milieuvergunningen en Arbeidsinspectie). De aard van een eventuele historische activiteit zegt iets over de kans om bodemverontreiniging aan te treffen. Ook de periode waarin een eventuele historische activiteit heeft plaatsgevonden is een indicatie voor bodemverontreiniging. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat de kaart slechts indicaties aangeeft en dat in sommige gevallen aanvullend onderzoek noodzakelijk blijft. Ook bevat de kaart alleen de onderzoeken van de locaties die op dit moment bekend zijn. De kaart kan worden geraadpleegd bij nieuwe ontwikkelingen. Het plangebied kent veel bekende bodemonderzoeken.

Voor verdere bodembescherming en –sanering geldt in hoofdzaak de Wet bodembescherming met verschillende besluiten en circulaires. Het bevat ook de voorwaarden voor hergebruik en toepassing van (licht) verontreinigde grond. Bij (her)ontwikkeling wordt gestreefd naar een zo schoon mogelijke bodem, waarbij in geval van saneringen uitgangspunt is dat de multifunctionaliteit van de bodem wordt hersteld.

plan Het voorliggende bestemmingsplan is grotendeels consoliderend van aard. Het is daardoor niet noodzakelijk om de bodemkwaliteit binnen het gehele plangebied vast te stellen. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen zal worden bekeken of ter plaatse verontreinigingen bekend zijn of verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden. Indien nodig zal de bodem worden gesaneerd, zodat deze geschikt is voor de nieuwe functie. Hierdoor is de bodemkwaliteit niet in het geding en vormt het geen belemmering voor het plan.

4.4 Ecologie

Flora- en faunawet Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild voorkomende planten en dieren te beschermen. Mochten er in het plangebied sloopwerkzaamheden

plaatsvinden, dan is het noodzakelijk de betreffende gebouwen te controleren op de mogelijke aanwezigheid van kraamkolonies van vleermuizen en/of nesten van vogels. Sloop kan dan pas plaatsvinden op het moment dat is vastgesteld dat er zich geen verblijfplaatsen van beschermde soorten in het betreffende pand bevinden. Om de effecten te mitigeren wordt aanbevolen de werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de periode 15 maart – 15 juli. Dit om te voorkomen dat de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet en de Habitatrichtlijn worden overtreden.

Natuurbeschermingswet

De bescherming van de Natura 2000-gebieden is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet, waarin de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïmplementeerd. Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn of verband houden met het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een *'nee-tenzij'* procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

plan

Het plangebied valt niet binnen een Natura 2000-gebied (het dichtstbijzijnde gebied betreft het Lauwersmeer op meer dan 3 km afstand) of binnen de Ecologische Hoofdstructuur (wel in aansluiting op het plangebied). Er worden geen nieuwe ontwikkelingen rechtstreeks meegenomen in dit bestemmingsplan die niet al eerder planologisch zijn geregeld, waardoor er momenteel geen ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Wanneer panden worden gesloopt, bomen gekapt of beplanting wordt verwijderd, kan een ecologisch onderzoek wel aan de orde zijn. Bij de uitvoering van de wetgevingzones /wijzigingsgebieden dient te worden getoetst aan de Flora- en faunawet.

4.5 Externe veiligheid

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

- *Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)*

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

- *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)*

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

- *Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)*

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

- *Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)*

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en de circulaire is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

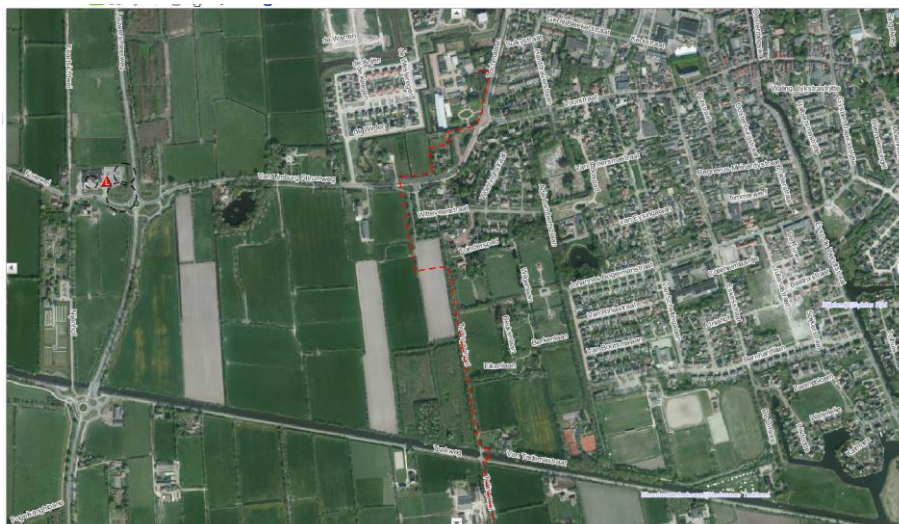
Risicovolle inrichtingen/bronnen

De volgende risicobron is relevant voor het bestemmingsplan:

- LPG-tankstation;
- Hogedruk aardgastransportleiding.

Overige risicovolle inrichtingen

Daarnaast is er een inrichting binnen het plangebied aanwezig die wel gevaaraspecten heeft, maar die niet onder het Bevi valt. Het betreft hier het gasontvangststation van Gasunie nabij de Tochmalaan. In het Activiteitenbesluit zijn veiligheidsafstanden vermeld die in acht moeten worden genomen. In onderhavig geval wordt aan de veiligheidsafstanden voldaan.

aardgastransportleiding (rode stippellijn)

LPG-tankstation

Hoewel het LPG-tankstation van garagebedrijf Beerda aan de Mr. Andreaestraat 24 buiten het plangebied is gelegen, vallen de risicocontouren gedeeltelijk over het plangebied. De LPG-doorzet voor dit station is in de omgevingsvergunning begrensd tot 1.000 m³/jaar. De PR 10⁻⁶ contouren van het afleverpunt, het ondergrondse reservoir en het vulpunt bedragen, in het kader van de ruimtelijke ordening, respectievelijk 15 meter (van de afleverzuil), 25 meter (van de ondergrondse tank) en 45 meter (van het LPG-tankstation). De PR 10⁻⁶ contour van het vulpunt valt gedeeltelijk over visverwerkingsbedrijf 'Friese vis', gelegen aan de Willem Loreweg 6. Voornoemd visverwerkingsbedrijf is, conform Bevi, een beperkt kwetsbaar object. Voor beperkt kwetsbare objecten in bestaande situaties, dat is hier het geval, geldt dat dit toegestaan is. Het visverwerkingsbedrijf is buiten het bestemmingsplan Kollum Dorp gelegen.

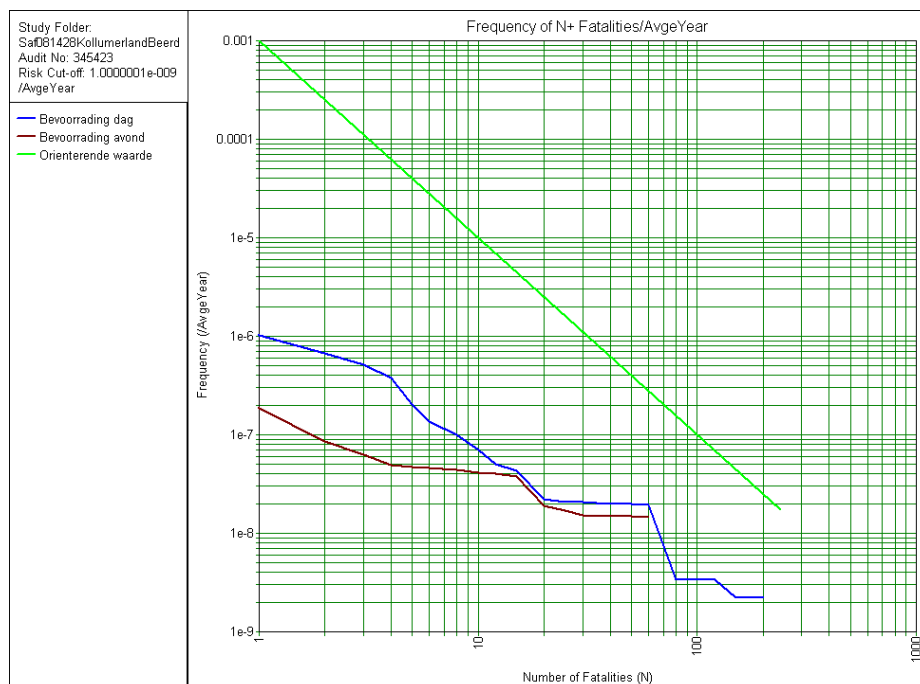
De PR 10⁻⁶ contouren van het vulpunt en het afleverpunt (de pomp) lopen, voor een klein gedeelte, over het plangebied. De PR 10⁻⁶ contour van het vulpunt valt voor een heel klein gedeelte over de Singelweg. De PR 10⁻⁶ contour van de pomp valt voor een klein gedeelte over een groenstrook en de Mr. Andreaestraat. Dit heeft verder geen consequenties voor het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is deels conserverend van aard en laat de oprichting van nieuwe (beperkt)kwetsbare objecten binnen de PR 10⁻⁶ contouren niet toe.

invloedsgebieden (blauwe cirkels) en PR 10-6 contouren (zwarte stippellijn) LPG-tankstation

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de invloedsgebieden van 150 meter gerekend vanaf het LPG-vulpunt en de ondergrondse LPG-tank. Binnen het invloedsgebied van het reservoir en het vulpunt, wat gelegen is over het plangebied, bevinden zich (beperkt) kwetsbare objecten. Het bestemmingsplan veroorzaakt geen toename van het GR. Door adviesbureau AVIV is op 2 april 2009, project 081428, een GR-berekening (QRA) uitgevoerd. De berekening is gebaseerd op de in de omgevingsvergunning vastgelegde doorzet van kleiner dan 1.000 m³/jr. Uit de berekening blijkt dat het GR de oriëntatiewaarde net overschrijdt. In de praktijk wordt het LPG-tankstation bevoorraadt door een tankauto die voorzien is van een hittewerende bekleding. Hierdoor neemt het GR af tot minder dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

Met de transportsector voor LPG en het toenmalige ministerie van VROM is op 22 juni 2005 een convenant "LPG-autogas" afgesloten. Belangrijke afspraken uit dit convenant betreffen het toepassen van een verbeterde vulslang en het aanbrengen van een hittewerende bekleding op de tankauto's. Deze maatregelen zijn eind 2010 doorgevoerd.

GR LPG-tankstation doorzet 1.000 m³/jr tankauto voorzien van hittewerende bekleding

Het aantal personen binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation neemt conform dit deels conserverende bestemmingsplan niet toe. Er is diensgevolge geen toename van het GR. Dit houdt in dat kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR.

Buisleiding

Op bovenstaande uitsnede van de professionele risicokaart is de hiervoor aangehaalde ondergrondse hogedruk aardgastransportleiding die door het plangebied loopt met rode stippellijnen aangeduid. Hieronder wordt nader op de veiligheidsaspecten ingegaan.

Conform het Bevb, dat per 1 januari 2011 in werking is getreden, moet een belemmeringenstrook (=toetsingsafstand) van tenminste 5 meter aan weerszijden van een buisleiding worden aangehouden. Het GR is inzichtelijk gemaakt met het door het ministerie van VROM geaccordeerde rekenprogramma CAROLA. Met CAROLA kan worden bepaald of voldaan wordt aan de risiconormen voor de externe veiligheid, zoals die zijn vastgelegd in het Bevb. Het resultaat van deze berekening bestaat uit de plaatsgebonden risicocontouren (PR-contouren) en de FN-curve voor het groepsrisico (GR). Hieronder worden de conclusies van de berekeningen weergegeven die met behulp van CAROLA gegenereerd zijn.

BESTEMMINGSPLAN KOLLUM - DORP

PR

Conform de berekeningen met behulp van CAROLA is geconstateerd dat er geen PR 10^{-6} contour buiten de buisleiding, aanwezig is.

GR

Daarnaast is conform de berekeningen met behulp van CAROLA geconstateerd dat het GR dusdanig laag is dat er geen GR gepresenteerd wordt. Het bestemmingsplan staat aanvullende bebouwing binnen het invloedsgebied niet toe, waardoor ook in de toekomstige situatie geen GR aanwezig is. Bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheden zal aandacht worden besteed aan de eventuele toename van het groepsrisico uit oogpunt van deze risicobron.

Advies Regionale Brandweer

De Brandweer Fryslân heeft zich in haar vooroverlegreactie uitgelaten over de aspecten bestrijding en beperking van rampen, bereikbaarheid en zelfredzaamheid van personen, zodat vervolgens een volledige verantwoording van het GR kon plaatsvinden.

Verantwoording GR

Bestrijding en beperking van rampen

De brandweer voorziet geen knelpunten en/of aandachtspunten met betrekking tot opkomsttijden en waterwinning.

Bereikbaarheid

Het plangebied is op meerdere zijden ontsloten, het plangebied is over het algemeen voldoende bereikbaar.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Dit is in dit kader specifiek van belang voor de kwetsbare objecten en verminderd zelfredzame personen binnen deze objecten.

Het gemeentehuis bevindt zich binnen het invloedsgebied van de aanwezige hogedruk aardgastransportleiding. Binnen het gemeentehuis kunnen in principe verminderd of niet zelfredzame personen (bezoekers) aanwezig zijn. Hoewel, conform de CAROLA berekening, er geen GR aanwezig is vraagt de brandweer aandacht om de huidige bestemming maatschappelijk van het gemeentehuis aan te passen, zodat indien de functie van gemeentehuis vervalt er geen functies voor verminderd of niet zelfredzame personen meer mogelijk zijn. Verder verblijven binnen de invloedsgebieden, in principe, geen verminderd zelfredzame personen. Het voorliggend bestemmingsplan geeft hier gehoor aan door ter plaatse van het gemeentehuis geen verminderd of niet zelfredzame personen toe te staan. .

Mogelijkheden om Groepsrisico te verlagen/optimaliseren
De doorzet van LPG in de vergunningen van de LPG-tankstations dient ter verlaging/optimalisatie van het groepsrisico op 500 m³/jr vastgelegd te worden.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling / Tijdsaspect
Het bestemmingsplan is ouder dan 10 jaar en dient daarom geactualiseerd te worden. De situatie is hierbij tevens op de externe veiligheidsaspecten beoordeeld. Zoals hiervoor ook aangegeven vindt er geen overschrijding plaats van de oriëntatiewaarde voor het GR en wordt de zelfredzaamheid in principe voldoende geacht.

Conclusie Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en het brandweeradvies, heeft het bevoegd gezag zich uitgesproken over de aanvaardbaarheid van het restrisico.

ontwikkelingen Er kunnen alleen met een wijzigingsbevoegdheid (beperkt) kwetsbare objecten gerealiseerd worden. Eén van de toetsingscriteria bij de wijzigingsbevoegdheden is de milieusituatie. Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid zal daarom onder meer beoordeeld worden of het groepsrisico verantwoord is. De verwachting is dat het groepsrisico verantwoord wordt geacht gezien het gaat om herstructureringslocatie.

4.6 Geluid

De mate waarin het geluid veroorzaakt door het (spoor)wegverkeer het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Voor wegverkeer stelt de wet dat in principe de geluidsbelasting op geluidgevoelige functies de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet mag overschrijden. Voor spoorwegverkeer mag de voorkeursgrenswaarde van 55 dB niet worden overschreden. In het geval van industrielawaai geldt een voorkeursgrenswaarde van 50 dB. Voor de bestaande situatie is er geen sprake van aanpassingen, maar zodra er een nieuwe situatie ontstaat (nieuwbouw of verplaatsing van gebouwen), zal moeten worden bepaald of er kan worden voldaan aan de geluidsnormen.

wegverkeer Ingevolge artikel 74 van de Wet geluidhinder (2007) gelden van rechtswege zones langs wegen waarbinnen aandacht moet worden besteed aan de geluidhinder. Wegen met een 30-kilometerregime zijn hiervan uitgezonderd. De meeste wegen in het plangebied hebben een dergelijk regime, inclusief rondom de herstructureringslocaties. Voor de wegen waar harder mag worden gereden geldt een onderzoekszone van 200 meter (binnenstedelijk) of 250 meter (buitenstedelijk) aan weerszijden van de weg. Alle wijzigingslocaties liggen buiten deze onderzoekzone. Binnen de onderzoekszone bedraagt de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaaï 48 dB. Als deze waarde

wordt overschreden, moet er nader onderzoek worden gedaan naar mogelijke bron- en/of overdrachtsmaatregelen. Als dit niet mogelijk is, kan het bevoegd gezag voor nieuwe woningen in binnenstedelijk gebied door middel van het verlenen van een hogere grenswaarde afwijken tot maximaal 63 dB.

spoorverkeer

Het plangebied ligt buiten de onderzoekszones van spoorlijnen.

industrielawaai

In of nabij het plangebied bevinden zich geen geluidsgezoneerde industrieterreinen.

4.7 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' (hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer) in werking getreden. Ruimtelijke plannen, zoals het bestemmingsplan, dienen hieraan getoetst te worden.

luchtkwaliteitsnormen

Luchtkwaliteitsnormen gelden voor de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. De Wet luchtkwaliteit geeft aan op welke termijn de normen gelden en moeten worden gehaald en welke bestuursorganen verantwoordelijk zijn voor het halen van die normen. Vastgelegd zijn grenswaarden, plandrempels en alarmdrempels.

- Alarmdrempels zijn er voor zwaveldioxide (SO₂) en stikstofdioxide (NO₂). Ze zijn bedoeld om beschermende maatregelen te kunnen opleggen bij kortdurende blootstelling, vergelijkbaar met de Smogregeling.
- Plandrempels zijn vastgesteld voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Met de plandrempels wordt gestreefd naar het geleidelijk toewerken naar de grenswaarde. Er is met de plandrempel een afnemende overschrijdingsmarge toegestaan in een aantal jaren tot het jaar waarin de grenswaarde definitief gehaald moet worden.
- Grenswaarden zijn voor alle stoffen vastgesteld. Voor een aantal stoffen geldt daarnaast een termijn waarop uiterlijk aan de grenswaarde moet worden voldaan, bijvoorbeeld stikstofdioxide (jaargemiddelde concentratie; in 2010 aan te voldoen) en fijn stof (jaargemiddelde concentratie; in 2005 aan te voldoen).

De soort normen die zijn gesteld betreffen diverse concentratie-eisen, maar ook het maximum aantal overschrijdingen per jaar. Het aantal overschrijdingen van een normwaarde moet in dat geval onder een maximum aantal blijven.

In de wet staat centraal onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden met mogelijke effecten op de luchtkwaliteit, zoals het vaststellen van een bestemmingplan, kunnen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen

luchtkwaliteitseisen geen belemmering voor het uitoefenen van deze bevoegdheden. Dat is indien:

- het aannemelijk is dat er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- daardoor, al dan niet per saldo, geen verslechtering van de luchtkwaliteit optreedt;
- dit 'niet in betekenende mate' (nibm) bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- het een project betreft dat past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

nibm Of een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)'. Deze 'nibm-projecten' mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit en zonder luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd worden. Met de inwerkingtreding van het Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL) per 1 augustus 2009, dragen projecten "niet in betekenende mate" bij als de 3% grens niet wordt overschreden. Deze is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor fijn stof of stikstofdioxide. Dit komt overeen met 1,2 microgram per m³. Daarnaast zijn verschillende ontwikkelingen specifiek genoemd in de Ministeriële regeling 'Niet in betekenende mate bijdragen', waaronder 1.500 woningen netto bij één ontsluitende weg en 3.000 woningen bij twee ontsluitende wegen.

plan Middels de wijzigingsbevoegdheden wordt de bouw van een aantal woningen mogelijk gemaakt. Dit blijft echter ruimschoots onder de grens van NIBM (1.500 woningen). Een luchtkwaliteitsonderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

Het plangebied ligt niet binnen de onderzoekszone van 300 meter van een rijksweg. Het ligt deels wel binnen de onderzoekszone van 50 meter van een provinciale weg. Het plan maakt in deze zone echter geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Volgens de criteria uit de Wet milieubeheer inzake luchtkwaliteitseisen kan er daardoor geen sprake zijn van een nieuwe gevoelige bestemming langs drukke infrastructuur. Toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

De regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 geeft aan dat er bij onder andere een woning sprake is van een significante blootstellingduur. Om onacceptabele gezondheidsrisico's uit te sluiten, is de lokale luchtkwaliteit onderzocht. De monitoringstool bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van de Rijksoverheid maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2011, 2015 en 2020 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt de luchtkwaliteit geen belemmering voor het onderhavige actualisatie.

4.8 Water

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te toetsen op water. Het doel van deze watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg voor de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) worden ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging onderzocht. De belangrijkste beleidsdocumenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water: Waterbeleid 21e eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, Beleidslijn ruimte voor de rivier en de nota Ruimte. In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21e eeuw. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op: vasthouden, bergen en afvoeren van water (trits: kwantiteit) en het schoon houden, scheiden en zuiveren van water (trits: kwaliteit) ligt bij alle betrokkenen en het waterschap.

Provincies en gemeenten zorgen voor een integrale afweging en leggen deze vast in provinciale beleidsplannen en streekplannen, respectievelijk structuur- en bestemmingsplannen. De provincie geeft richting aan ruimtelijke ontwikkeling door de gebieden te benadrukken die van nature het eerst onder water komen te staan bij hevige regenval of overstromingen. De provincie wil dat deze gebieden gevrijwaard blijven van kapitaalintensieve functies.

watertoets Voor het bestemmingsplan is een watertoets doorlopen. Het Wetterskip Fryslân heeft een wateradvies uitgebracht dat als bijlage bij dit plan is gevoegd.

Het bestemmingsplan is een grotendeels conserverend plan. Er wordt uitgegaan van de huidige situatie en de huidige bestemmingen. Hieronder is aangegeven welke punten vanuit het aspect water in het plangebied van toepassing zijn.

Boezemkade

In het plangebied liggen boezemkaden. Door een hoog maaiveld is de boezemkade niet altijd direct als zodanig herkenbaar. Een boezemkade beschermt het achterliggende gebied tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. De boezemkade heeft met een bepaalde hoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde gehandhaafd worden. Aan beide kanten van de boezemkade hanteert het Wetterskip een obstakelvrije zone van vijf meter gerekend vanaf de teen van de kade. Deze obstakelvrije zone is nodig voor beheer en onderhoud van de boezemkade. De gronden waar de boezemkade ligt moeten de kerende functie niet uitsluiten.

Hoofdwatgang

In het plangebied ligt een hoofdwatgang. De hoofdwatgangen hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie. Voor het onderhoud van deze watgangen is aan beide zijden een obstakelvrije zone van vijf meter vanaf de oever noodzakelijk. In dit gebied mag niet worden gebouwd. In het bestemmingsplan moeten de gronden waarin de hoofdwatgang is gelegen de functie water niet uitsluiten.

Rioolpersleiding

In het plangebied ligt een rioolpersleiding. Het Wetterskip heeft hier beperkt recht van opstal. Dit houdt onder andere in dat in een strook van 3 meter aan weerszijde van de persleiding, gerekend vanuit het hart van de leiding, beperkingen gelden voor het grondgebruik. Er mogen onder andere geen vaste verharding en diep wortelende beplanting worden aangelegd boven de genoemde strook. Bebouwing is hier ook niet toegestaan.

Rioolgemaal

In Kollum staat een rioolgemaal. Rond rioolgemalen ligt een geurcontour van 30 meter om overlast te voorkomen. Het Wetterskip verzoekt om in de geurcontour geen nieuwe bebouwing mogelijk te maken. Omdat het bestemmingsplan grotendeels conserverend van aard is verwacht het Wetterskip niet dat dit het geval is.

ontwikkelingen

In het bestemmingsplan zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het toevoegen van woningen. Op dit moment is het niet duidelijk wat het exacte oppervlak aan verharding zal gaan bedragen, maar naar verwachting zal dit meer dan 1500 m² bedragen. Door de sloop van bestaande woningen wordt echter wel een deel gecompenseerd. Bij de uitwerking van deze wijzigingsbevoegdheden zal de compensatie voor het verhard oppervlak moeten worden uitgewerkt. Bij toename van verhard oppervlak zal moeten worden gecompenseerd.

5. JURIDISCHE OPZET

5.1 Algemeen

systematiek	De opzet van voorliggend bestemmingsplan is gebaseerd op het vigerende bestemmingsplan. Verder is de opzet van het bestemmingsplan gebaseerd op de Wet ruimtelijke ordening. Tevens dient een bestemmingsplan te voldoen aan de RO standaarden en regels 2012. Dit houdt onder meer in dat het plan opgesteld dient te worden conform IMRO 2012 en Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen SVBP 2012.
digitalisering	Sinds 1 januari 2010 is een gemeente eveneens verplicht om nieuwe bestemmingsplannen digitaal beschikbaar te stellen. De belangrijkste drijfveer voor digitalisering van bestemmingsplannen is in eerste instantie de bevordering van de uitwisselbaarheid van digitale bestanden tussen vooral gemeenten en provincies. Een belangrijk afgeleid effect is dat bestemmingsplannen veel eenvoudiger toegankelijk kunnen worden gemaakt voor burgers. Het onderhavige bestemmingsplan zal in dat kader niet alleen op papier, maar ook digitaal raadpleegbaar zijn. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dienen bestemmingsplannen zowel in papieren versie (analoge verbeelding) als digitaal (digitale verbeelding) te worden vastgesteld. Indien de digitale en de analoge verbeelding tot interpretatieverschillen leiden, is de digitale verbeelding beslissend. Een systematiek met gedetailleerde bouwvlakken en daarop afgestemde bepalingen in de regels zorgt daarbij voor een zo toegankelijk en leesbaar mogelijk bestemmingsplan voor burgers.
Wabo	Per 1 oktober 2010 is tevens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Een aantal vergunningen is onderdeel geworden van de omgevingsvergunning. De terminologie hiervan is hierdoor gewijzigd. De SVBP is hier echter nog niet aan aangepast. Er is derhalve een werkafpraak opgesteld voor de toepassing in bestemmingsplannen. De volgende termen zijn gewijzigd: - ontheffing van de bouwregels - ontheffing van de gebruiksregels - aanlegvergunning - sloopvergunning in: - afwijking van de bouwregels - afwijking van de gebruiksregels - omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden - omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Deze termen zijn toegepast binnen dit bestemmingsplan.

5.2 Regels

De regels bestaan uit inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels en de overgangs- en slotregels.

inleidende regels Artikel 1 bevat de eenduidige omschrijving van de verschillende begrippen, zoals deze in de regels worden gehanteerd. Ten behoeve van het bouwen geeft artikel 2 de wijze van meten aan.

bestemmingsregels Het bestemmingsplan kent verschillende bestemmingen, te weten:

- Agrarisch
- Agrarisch met waarden – Open gebied;
- Bedrijf;
- Bedrijf – Nutsvoorziening;
- Bedrijventerrein;
- Bedrijventerrein –1 ;
- Gemengd;
- Groen;
- Maatschappelijk;
- Recreatie – Jachthaven
- Recreatie – Verblijfsrecreatie
- Sport;
- Tuin;
- Verkeer;
- Water;
- Wonen – 1 ;
- Wonen – 2;
- Wonen – 3;

Agrarisch De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor: agrarisch grondgebruik. Binnen de bestemming mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van het openbare nut worden gebouwd. Voor vogelkijkhutten, en schuilstallen mag hiervan worden afgeweken.

Agrarisch met waarden–Open gebied Het agrarische open gebied is als zodanig bestemd. Hier is voorzien in het behoud en herstel van cultureelhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden, die specifiek zijn voor het gebied. Binnen de bestemming mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van het openbare nut worden gebouwd. Voor vogelkijkhutten, en schuilstallen mag hiervan worden afgeweken. Voor de agrarische gronden ter plaatse van het bedrijventerrein Dwarsried is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen (in de algemene wijzigingsregels) om de bestemming te wijzigen in een natuurbestemming.

Bedrijf De bestemming 'Bedrijf' is op drie locaties in het plangebied van toepassing. De bedrijven aan de Timmerwerf, Voorstraat en de

Regnerus Meinardystraat zijn conform het huidige gebruik bestemd. Daarnaast zijn bedrijven uit de categorieën 1 en 2 volgens de Lijst van Bedrijfsactiviteiten van de VNG toegestaan, met uitzondering van inrichtingen als bedoeld in de Wet geluidhinder en risicovolle inrichtingen. De bedrijvenlijst is als bijlage aan de regels toegevoegd.

Bedrijf – Nutsvoorziening

Het bestaande gasontvangststation aan de Tochmalaan is voorzien van de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf'. Gebouwen dienen binnen het aangegeven bouwvlak te worden opgericht.

Bedrijventerrein & Bedrijventerrein – 1

Voor het terrein "Jumaheerd" is de bestemming "Bedrijventerrein" opgenomen. De bestemming "Bedrijventerrein" richt zich op reguliere bedrijvigheid tot en met maximaal categorie 3.2. De bestemming "Bedrijventerrein-1", voor terrein Dwarsried, richt zich voornamelijk op scheepvaart- en watersportbedrijven tot en met maximaal categorie 3.2. De locatie van de scheepvaart- en watersportbedrijven kennen de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein – scheepvaart- en watersportbedrijven'.

In beide bestemmingen is een zonering aangebracht. Per bestemmingsvlak is met een aanduiding aangegeven welke categorie bedrijven er zijn toegestaan. De soort bedrijven is bepaald in de bijbehorende Staat van Bedrijven. Productiegebonden detailhandel wordt overal toegestaan, mits de hoofdfunctie voldoet aan de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Detailhandel in volumineuze goederen is ter plaatse van een aanduiding daarvoor toegestaan. De gebouwen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd. De maatvoering is met een aanduiding in het bouwvlak of in de planregels aangegeven. In de bestemming "Bedrijventerrein-1" mogen daar waar aangegeven, tot een maximum, bij recht bedrijfswoningen worden gebouwd. Ten aanzien van o.a. de verkoop van dierbenodigdheden zijn, in de bestemming "Bedrijventerrein-1", specifieke gebruiksregels opgenomen. Detailhandel in niet-volumineus, branchevreemd assortiment in de vorm van dierbenodigdheden is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein – bouwmarkt', echter uitsluitend als onzelfstandig onderdeel van een ter plaatse gevestigd detailhandelsbedrijf, en mits de omvang niet meer bedraagt dan 10% van de totale verkoopvloeroppervlakte. Met het gebruik van de term 'onzelfstandig onderdeel' wordt tot uitdrukking gebracht dat de verkoop van niet-volumineus, niet aan de branche gerelateerd assortiment slechts is toegestaan voor zover en zolang ter plaatse één van de toegelaten vormen van perifere detailhandel wordt uitgeoefend. De verkoop van dat assortiment moet een onderdeel vormen van de bedrijfsvoering van een PDV-vestiging en vanuit dezelfde detailhandelsruimte plaatsvinden. Een *shop-in-the-shop* is niet toegestaan.

Gemengd

Deze bestemming is, op de locatie aan de Willem Loréweg na, opgenomen voor de delen van het plangebied grenzend aan de

dorpskern met een mix aan functies. Dit betreft zowel detailhandel, kantoren, “lichtere” vormen van horeca, dienstverlenende functies als maatschappelijke voorzieningen. Een café is slechts toegestaan daar waar specifiek aangeduid. Woningen zijn tevens toegestaan.

Groen De bestemming ‘Groen’ is opgenomen voor de grotere en kleinere groenvoorzieningen in het dorp, waaronder het Wilhelminapark. Ook water en speelvoorzieningen vallen binnen de bestemming.

Maatschappelijk Deze bestemming omvat de zorg- en wooncentra, bejaarden-, verpleeg- en/of verzorgings(te)huizen, medische voorzieningen (met inbegrip van ondersteunende dienstverlening, detailhandel en ondergeschikte horeca), culturele, sociale en religieuze doeleinden en educatieve- en onderwijsdoeleinden. Ook de begraafplaats valt onder deze bestemming. Gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Voor het Colleheim geldt dat dit een karakteristiek gebouw is en daarom is in de bouwregels opgenomen dat de bestaande goot- en bouwhoogte ook de maximale goot- en bouwhoogte zijn.

Recreatie – Jachthaven De bestemming ‘Recreatie – Jachthaven’ heeft betrekking op de bestaande jachthaven langs de Zijlsterried. Gebouwen ten behoeve van de jachthaven moeten binnen het bouwvlak gebouwd worden. Op het terrein zijn daarnaast tien camperstandplaatsen aanwezig.

Recreatie – Verblijfsrecreatie De minicamping heeft de bestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ gekregen. Hier zijn maximaal 25 kampeerplaatsen met 1 dienstwoning toegestaan. De bedrijfswoning en bedrijfsbebouwing dienen binnen de aanduiding te worden gebouwd. Middels de functieaanduidingen ‘kampeerterrein’ en ‘parkeerterrein’ zijn deze functies ruimtelijk vastgelegd. Ondergeschikte voorzieningen als sanitair en horeca is mogelijk binnen de bestemming.

Sport De sport- en recreatieterreinen met bijbehorende gebouwen in het zuiden van Kollum zijn voorzien van de bestemming ‘Sport’. De gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Ook de manege is opgenomen binnen deze bestemming. Hier is echter alleen een manege toegestaan.

Tuin Ten behoeve van een aantrekkelijk dorpsbeeld is het wenselijk om op de voorerven weinig bebouwing toe te staan. Bij enkele hoekpercelen is dit eveneens van belang voor zijerven. De bouw van erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde is mogelijk, evenals vergunningsvrije bouwwerken als bedoeld in artikel 2 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. Hier is aangesloten bij het facetbestemmingsplan voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Verkeer De bestemming ‘Verkeer’ omvat de woonstraten, groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, etc. Ook garageboxen zijn toegestaan, mits deze

zijn aangeduid op de verbeelding en ten behoeve van het wonen worden gebruikt.

Water Sloten, vaarten en andere waterlopen zijn opgenomen in de bestemming 'Water'. Ook de bijbehorende steigers, kaden en oeverstroken, bruggen en dammen vallen hieronder. Gebouwen zijn niet toegestaan.

Wonen Bij de woonbestemming is onderscheid gemaakt in de grondgebonden woningen (Wonen – 1 en Wonen – 2) en de gestapelde woningen (Wonen – 3). De nummering is afgestemd op de gebruikte woonbestemmingen in de gemeente.

De woning dient in een bouwvlak te worden gebouwd, met dien verstande dat de voorgevel in de voorste bouwgrens dient te worden gebouwd. Hiermee wordt de positie van de gevels vastgelegd. Voor ondergeschikte bebouwing op het erf zijn regels gesteld aan de omvang, hoogte en positie.

Behalve de woonfunctie is een beroep- of bedrijf aan huis toegestaan tot een maximum van 50% ofwel 45 m². Zo blijft het ondergeschikt aan de woonfunctie. Bij de regels is een 'Lijst van toegestane beroepen en bedrijven aan huis' opgenomen. In deze lijst zijn categorieën genoemd, zoals 'medische beroepen', 'kledingmakerij' en 'dienstverlening'. Bij toetsing dient te worden beoordeeld of een beroep of bedrijf aan huis valt onder één (of meerdere) van de genoemde categorieën. Ter verduidelijking zijn bij elke categorie enkele voorbeelden genoemd. Dit is een niet-limitatieve opsomming, waarbij ook andere beroepen of bedrijven denkbaar zijn, mits deze vallen onder de benoemde categorieën. In de regeling is een afwijkmogelijkheid opgenomen voor het kunnen toestaan van een beroep of bedrijf aan huis welke niet valt onder de genoemde categorieën, maar gelet op de aard en omvang als passend in de woonomgeving is bevonden.

Voor Wonen – 3 is aanvullend toegestaan het gebruik als ontmoetingsruimte en praktijkruimte. Binnen het bouwvlak is het bestaande aantal woningen toegestaan.

dubbelbestemmingen In het bestemmingsplan zijn vier dubbelbestemmingen opgenomen. De gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen (basisbestemmingen), mede bestemd voor het beheer en behoud van rioolpersleidingen, archeologische waarden, waterlopen en een aardgastransportleiding. Het bouwen en uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden is ter plekke van de dubbelbestemmingen gebonden aan extra regels.

algemene regels In artikel 25 is de anti-dubbeltelregel opgenomen. In artikel 26 zijn de algemene bouwregels opgenomen, gevolgd door de algemene

gebruiksregels in artikel 27. Deze geven aan wat, ongeacht de bestemming, als strijdig gebruik wordt gezien. Artikel 28 bevat de regeling voor de veiligheidszone rond het lpg-tankstation en de vrijwaringszone voor een molenbiotoop. Ook is er een regeling opgenomen voor Vrijwaringszone – radar grondstation Burum. Daarnaast is in artikel 29, ongeacht de bestemming, een aantal algemene afwijkingsmogelijkheden opgenomen. Artikel 30 bevat wijzigingsregels voor openbare nutsvoorzieningen en twee wijzigingsgebieden. In artikel 31 zijn de algemene procedureregels opgenomen. Artikel 32 bevat overige regels, zoals regelingen omtrent de houtkap, overleg met het waterschap en benodigde ontgrondingen.

overgangs- en slotregels

Artikel 33 bevat de overgangsregels en in artikel 34 is de slotregel opgenomen.

6. PROCEDURE

Wettelijk bestaat volgens artikel 3.1.6 lid 1 sub f van het Besluit ruimtelijke ordening, de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheidsaspecten van een bestemmingsplan. In dat verband wordt in de onderstaande tekst ingegaan op de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

Daarnaast dient een bestemmingsplan volgens de Wet ruimtelijke ordening inzicht te geven in de wijze van financiering door middel van een exploitatieplan of een overeenkomst. Dit heeft een sterke samenhang met de economische uitvoerbaarheid en wordt daarom ook in dit hoofdstuk behandeld.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het voorontwerp 'Bestemmingsplan Kollum – Dorp' heeft van donderdag 25 juli 2013 gedurende zes weken voor een ieder in het gemeentehuis te Kollum ter inzage gelegen. Het plan was eveneens digitaal raadpleegbaar via de gemeentelijke website (www.kollumerland.nl) en www.ruimtelijkeplannen.nl. Voor het bestemmingsplan is tevens een inspraakavond georganiseerd, deze heeft plaatsgevonden op 21 augustus 2013 in de raadszaal van het gemeentehuis te Kollum.

Ingevolge artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) plegen burgemeester en wethouders overleg met besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn. Het voorontwerp van het bestemmingsplan Kollum Dorp is in dit kader aan de diverse overleginstanties verzonden.

In de Nota Inspraak en overleg (zie bijlage van de toelichting) zijn de binnengekomen inspraak- en overlegreacties kort samengevat en voorzien van commentaar. De wijzigingen ten opzichte van het voorontwerp bestemmingsplan zijn in de Nota opgesomd.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 5 juni 2014 gedurende zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegen. In deze periode is een viertal zienswijzen ontvangen. Een aantal zienswijzen en ambtshalve wijzigingen hebben tot aanpassing van het plan geleid. Naar aanleiding van deze wijzigingen is besloten het ontwerpbestemmingsplan opnieuw voor zienswijzen ter inzage te leggen.

Vanaf 16 april 2015 heeft het ontwerpbestemmingsplan opnieuw voor zienswijzen ter inzage gelegen. In deze periode zijn er twee

zienswijzen ontvangen. Naar aanleiding van één van deze zienswijzen wordt overeenkomstig de 'Reactienota zienswijzen bestemmingplan Kollum Dorp' voorgesteld het bestemmingsplan te wijzigen. Tevens wordt in de 'Nota ambtshalve wijzigingen bestemmingsplan Kollum Dorp' nog een aantal wijzigingen voorgesteld.

Op 18 juni 2015 is het bestemmingsplan door de raad vastgesteld.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Inzicht in de economische uitvoerbaarheid is vanuit het bestemmingsplan in het bijzonder van belang waar het gaat om nieuwe activiteiten. Dit bestemmingsplan richt zich primair op een actuele planologische regeling voor bestaande functies. Ontwikkelingen zijn middels wijzigingsbevoegdheden mogelijk.

Exploitatieplan

Doel van de grondexploitatieregeling is het inzichtelijk maken van de financiële haalbaarheid en het bieden van meerdere mogelijkheden voor het kostenverhaal, waardoor er meer sturingsmogelijkheden zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatieplan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente eisen stellen aan en regels opstellen voor de desbetreffende gronden.

Gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan zijn verder geen ontwikkelingskosten te verwachten. Wel zijn er wijzigingsbevoegdheden in het plan opgenomen. Bij het toepassen van deze bevoegdheid zal worden afgewogen of een exploitatieplan of overeenkomst op dat moment noodzakelijk is.